

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः
(वाक्य सहित)

पञ्चमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Table of Contents

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

पञ्चमं काण्डं 3

5.7 पञ्चमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः-

उपानुवाक्यावशिष्टकर्मनिरूपणं 3

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमं

काण्डं

5.7 पञ्चमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः-

उपानुवाक्यावशिष्टकर्मनिरूपणं

5.7.1.1

यो वा अ॒यथा॑ दे॒वत॑मग्निं चि॒नु॒त आ दे॒वता॑भ्यो वृ॒श्च्य॑ते पा॒पी॒यान्
भव॑ति यो य॒था॑ दे॒वतं॑ न दे॒वता॑भ्य आ वृ॒श्च्य॑ते व॒सी॒यान् भव॑त्याग्ने॒य्या
गा॒य॒त्रि॒या प्र॑थ॒मां चि॑ति॒मभि॑ मृ॒शेत् त्रि॒ष्टु॒भा द्वि॑तीयां जग॒त्या
तृ॒तीया॑मनु॒ष्टु॒भा च॑तु॒र्थी प॒ङ्क्त्या॑ पञ्च॒मीं य॑था॒ दे॒वत॑मे॒वाग्निं॑ चि॒नु॒ते न
दे॒वता॑भ्य आ वृ॒श्च्य॑ते व॒सी॒यान् भव॑ती॒डा॒यै वा ए॒षा वि॑भक्तिः प॒शव॑
इ॒डा प॑शु॒भिरे॑नं- [] 1

5.7.1.1 - Padam

यः । वै । अ॒य॒था॒दे॒व॒त॒मि॒त्य॒य॒था॒-दे॒व॒त॒म् । अ॒ग्नि॒म् । चि॒नु॒ते । ए॒ति॑ ।
दे॒व॒ता॑भ्यः । वृ॒श्च॒य॒ते॑ । पा॒पी॒या॒न् । भ॒व॒ति॑ । यः । य॒था॒दे॒व॒त॒मि॒ति॑
य॒था - दे॒व॒त॒म् । न । दे॒व॒ता॑भ्यः । ए॒ति॑ । वृ॒श्च॒य॒ते॑ । व॒सी॒या॒न् ।
भ॒व॒ति॑ । आ॒ग्ने॒य्या॑ । गा॒य॒त्रि॒या॑ । प्र॒थ॒मा॒म् । चि॒ति॒म् । अ॒भी॒ति॑ ।
मृ॒शे॒त् । त्रि॒ष्टु॒भाः॑ । द्वि॒ती॒या॒म् । ज॒ग॒त्या॑ । तृ॒ती॒या॒म् ।
अ॒नु॒ष्टु॒भे॒त्य॒नु॒ - स्तु॒भा॑ । च॒तु॒र्था॑म् । प॒ङ्क्॒त्या॑ । प॒ञ्च॒मी॒म् ।
य॒था॒दे॒व॒त॒मि॒ति॑ य॒था - दे॒व॒त॒म् । ए॒व । अ॒ग्नि॒म् । चि॒नु॒ते॑ । न ।
दे॒व॒ता॑भ्यः । ए॒ति॑ । वृ॒श्च॒य॒ते॑ । व॒सी॒या॒न् । भ॒व॒ति॑ । इ॒डा॒यै॑ । वै । ए॒षा॑ ।
वि॒भ॒क्ति॒रि॒ति॑ वि - भ॒क्तिः॑ । प॒श॒वः॑ । इ॒डा॑ । प॒शु॒भि॒रि॒ति॑ प॒शु॒-भिः॑ ।

ए॒न॒म् । 1 (50)

5.7.1.2

-चि॒नु॒ते॑ यो वै प्र॒जा॒प॒त॒ये॑ प्र॒ति॑ प्रो॒च्या॒ग्निं॑ चि॒नो॒ति॑ नाऽऽ*र्ति॒मा॒र्च्छ-
त्य॒श्वा॒व॒भि॒त॒स्ति॒ष्ठे॒तां॑ कृ॒ष्ण॑ उ॒त्त॒र॒तः॑ श्वे॒तो॑ दक्षि॒ण॒स्ता॒वा॒ल॒भ्ये॒ष्ट॒का॑ उप
द॒ध्या॒दे॒त॒द्वै॑ प्र॒जा॒प॒ते॑ रू॒पं॑ प्रा॒जा॒प॒त्यो॑ऽश्वः सा॒क्षा॒दे॒व॑ प्र॒जा॒प॒त॒ये॑

प्रतिप्रोच्याग्निं चिनोति नाऽऽ*र्तिमाच्छत्येतद्वा अहो रूपं

यच्छ्वेतोऽश्वो रात्रियै कृष्ण एतदहो- [] 2

5.7.1.2 - Padam

चिनुते । यः । वै । प्रजापतय इति प्रजा - पतये । प्रतिप्रोच्येति
प्रति - प्रोच्य । अग्निम् । चिनोति । न । आर्तिम् । एति । ऋच्छति ।
अश्वौ । अभितः । तिष्ठेताम् । कृष्णः । उत्तरत इत्युत् - तरतः ।
श्वेतः । दक्षिणः । तौ । आलभ्येत्या - लभ्य । इष्टकाः । उपेति ।
दध्यात् । एतत् । वै । प्रजापतेरिति प्रजा - पतेः । रूपम् ।
प्राजापत्य इति प्राजा - पत्यः । अश्वः । साक्षादिति स - अक्षात् ।
एव । प्रजापतय इति प्रजा - पतये । प्रतिप्रोच्येति प्रति - प्रोच्य ।
अग्निम् । चिनोति । न । आर्तिम् । एति । ऋच्छति । एतत् । वै ।
अहः । रूपम् । यत् । श्वेतः । अश्वः । रात्रियै । कृष्णः । एतत् ।
अहः । 2 (50)

5.7.1.3

रूपं॑ ँदि॑ष्टका॑ रा॒त्रियै॑ पु॒री॒षमि॑ष्टका॑ उप॒धास्य॑ञ्छवे॒तम॑श्च॒मभि॑ मृ॒शोत्
पु॒री॒षमु॑प॒धास्य॑न् कृ॒ष्णम॑हो॒रात्रा॑भ्या॒मेवै॑नं॑ चि॒नुते॑ हि॒रण्य॑ पा॒त्रं म॒धोः॑
पू॒र्णं द॑दाति॒ मध॑व्योऽसा॒नीति॑ सौ॒र्या चि॒त्रव॑त्याऽवे॒क्षते॑ चि॒त्रमे॒व भ॑वति
म॒ध्यंदि॑नेऽश्च॒मव॑ घ्राप॒यत्य॑सौ॒ वा आ॑दि॒त्य इन्द्र॑ ए॒ष प्र॒जाप॑तिः
प्रा॒जाप॑त्योऽश्च॒स्तमे॒व सा॒क्षादृ॑ध्नोति । 3

5.7.1.3 - Padam

रूपम् । यत् । इष्टकाः । रात्रियै । पुरीषम् । इष्टकाः ।
उपधास्यन्नित्युप – धास्यन् । श्वेतम् । अश्चम् । अभीति । मृशोत् ।
पुरीषम् । उपधास्यन्नित्युप – धास्यन् । कृष्णम् ।
अहोरात्राभ्यामित्यहः – रात्राभ्याम् । एव । एनम् । चिनुते ।
हिरण्यपात्रमिति हिरण्य-पात्रम् । मधोः । पूर्णम् । ददाति । मधव्यः ।
असानि । इति । सौर्या । चित्रवत्येति चित्र-वत्या । अवेति । ईक्षते ।
चित्रम् । एव । भवति । मध्यन्दिने । अश्चम् । अवेति । घ्रापयति ।
असौ । वै । आदित्यः । इन्द्रः । एषः । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः ।

प्राजापत्य इति प्राजा – पत्यः । अश्वः । तम् । एव ।

साक्षादिति स – अक्षात् । ऋध्नोति । 3 (48)

(एन – मेतदहो – ऽष्टाचत्वारिंशच्च) (A1)

5.7.2.1

त्वामग्ने वृषभं चेकितानं पुनर्युवानं जनयन्नुपागां ।

अस्थूरि णो गार्हपत्यानि सन्तु तिग्मेन नो ब्रह्मणा सञ् शिशाधि ।

पशवो वा एते यदिष्टकाश्चित्यां चित्यामृषभमुप दधाति

मिथुनमेवास्य तद्-यज्ञे करोति प्रजननाय तस्माद्-यूथेयूथ ऋषभः ।

सँवत्सरस्य प्रतिमां यां त्वा रात्र्युपासते ।

प्रजाञ् सुवीरां कृत्वा विश्वमायुर्व्यश्नवत् । प्राजापत्या- [] 4

5.7.2.1 - Padam

त्वाम् । अग्ने । वृषभम् । चेकितानम् । पुनः । युवानम् । जनयन् ।

उपागामित्युप- आगाम् । अस्थूरि । नः । गार्हपत्यानीति

गार्ह - पत्यानि । सन्तु । तिग्मेन । नः । ब्रह्मणा । समिति ।

शिशाधि । पशवः । वै । एते । यत् । इष्टकाः ।

चित्यां॑चित्यामि॑ति चित्यां॑ – चित्याम् । ऋषभम् । उपेति॑ । दधाति॑ ।
मिथु॑नम् । ए॒व । अ॒स्य । तत् । य॒ज्ञे । क॒रोति॑ । प्र॒जन॑नायेति
प्र – जन॑नाय । तस्मात् । यू॒थेयू॑थ इति॑ यू॒थे – यू॒थे । ऋष॑भः ।
सँव॑त्सरस्येति॑ सं – व॒त्सर॑स्य । प्र॒तिमा॑मिति॑ प्रति – माम् । याम् ।
त्वा । रा॒त्रि । उ॒पास॑त इत्यु॒प – आ॑सते । प्र॒जा॒मिति॑ प्र – जाम् ।
सु॒वी॒रा॒मिति॑ सु – वी॒राम् । कृ॒त्वा । वि॒श्वम् । आ॒युः । वी॒ति ।
अ॒श्न॒वत् । प्रा॒जा॒प॒त्यामि॑ति प्राजा – प॒त्याम् । 4 (50)

5.7.2.2

–मे॒तामु॑प दधाती॑यं वा वैषै॑काष्ट॒का यदे॑वै॒काष्ट॒काया॑मन्नं
क्रि॒यते॑ तदे॒वैत॑याव रुन्ध ए॒षा वै प्र॒जा॒प॒तेः का॒मदु॑घा तयै॒व
य॒ज॒मा॒नोऽमु॑ष्मिन् लो॒केऽग्निं॑ दु॒हे ये॑न दे॒वा ज्यो॑तिषो॒र्ध्वा उ॒दा॒यन्
ये॒नाऽऽदि॒त्या व॑स॒वो ये॑न रु॒द्राः । ये॒नाङ्गि॑र॒सो म॒हि॒मा॒न–मा॒नशु॑स्तेनै॒तु
य॒ज॒मा॒नः स्व॑स्ति । सु॒व॒र्गा॒य वा ए॒ष लो॒काय॑ – [] 5

5.7.2.2 - Padam

ए॒ताम् । उ॒पे॒ति॑ । द॒धा॒ति॑ । इ॒य॒म् । वा॒व । ए॒षा ।

ए॒का॒ष्ट॒के॒त्ये॒क॑ – अ॒ष्ट॒का॑ । य॒त् । ए॒व ।

ए॒का॒ष्ट॒का॒या॒मि॒त्ये॒क॑ – अ॒ष्ट॒का॒या॒म् । अ॒न्न॒म् । क्रि॒य॒ते॑ ॥ त॒त् । ए॒व ।

ए॒त॒या॑ ॥ अ॒वे॒ति॑ । रु॒न्धे॑ । ए॒षा । वै । प्र॒जा॒प॒ते॒रि॒ति॑ प्र॒जा – प॒तेः॑ ।

का॒म॒दु॒घे॒ति॑ का॒म – दु॒घा॑ ॥ त॒या॑ । ए॒व । य॒ज॒मा॒नः॑ । अ॒मु॒ष्मि॒न् ।

लो॒के॑ । अ॒ग्नि॒म् । दु॒हे॑ । ये॒न॑ । दे॒वाः॑ । ज्यो॒ति॒षा॑ । ऊ॒र्ध्वाः॑ ।

उ॒दा॒य॒न्नि॒त्यु॒त् – आ॒य॒न् । ये॒न॑ । आ॒दि॒त्याः॑ । व॒स॒वः॑ । ये॒न॑ । रु॒द्राः॑ ।

ये॒न॑ । अ॒ङ्गि॒र॒सः॑ । म॒हि॒मा॒न॒म् । आ॒न॒शुः॑ । ते॒न॑ । ए॒तु॑ । य॒ज॒मा॒नः॑ ।

स्व॒स्ति॑ । सु॒व॒र्गा॒ये॒ति॑ सु॒वः॑ – गा॒य॑ । वै । ए॒षः॑ । लो॒का॒य॑ । 5 (50)

5.7.2.3

ची॒य॒ते॑ य॒द॒ग्नि॒र्ये॒न॑ दे॒वा ज्यो॒ति॒षो॒र्ध्वा॑ उ॒दा॒य॒न्नि॒त्यु॒ख्य॑ ॥ स॒मि॒न्ध॑

इ॒ष्ट॒का॑ ए॒वै॒ता॑ उ॒प॑ ध॒त्ते॑ वा॒न॒स्प॒त्याः॑ सु॒व॒र्ग॒स्य॑ लो॒क॒स्य॑ स॒म॒ष्ट्यै॑

श॒ता॒यु॒धाय॑ श॒त॒वी॒र्या॑य॒ श॒तो॒त॒ये॑ ऽभि॒मा॒ति॒षा॒हे॑ ॥

श॒तं॑ यो॒ नः॑ श॒र॒दो॑ अ॒जी॒ता॒नि॒न्द्रो॑ न॒ष॒द॒ति॑ दु॒रि॒ता॒नि॑ वि॒श्वा॑ ॥

ये चत्वारः पथयो देवयाना अन्तरा द्यावापृथिवी वियन्ति ।

तेषां यो अज्यानि- मजीति-मावहात् तस्मै नो देवाः - [] 6

5.7.2.3 - Padam

चीयते । यत् । अग्निः । येन । देवाः । ज्योतिषा । उर्ध्वाः ।

उदायन्नित्युत्-आयन् । इति । उख्यम् । समिति । इन्धे । इष्टकाः ।

एव । एताः । उपेति । धत्ते । वानस्पत्याः । सुवर्गस्येति

सुवः-गस्य । लोकस्य । समष्ट्या इति सं - अष्ट्यै । शतायुधायेति

शत - आयुधाय । शतवीर्यायेति शत - वीर्याय । शतोतय इति

शत - ऊतये । अभिमातिषाह इत्यभिमाति - साहे । शतम् । यः ।

नः । शरदः । अजीतान् । इन्द्रः । नेषत् । अतीति । दुरितानीति

दुः - इतानि । विश्वा । ये । चत्वारः । पथयः । देवयाना इति

देव - यानाः । अन्तरा । द्यावापृथिवी इति द्यावा - पृथिवी ।

वियन्तीति वि - यन्ति । तेषाम् । यः । अज्यानिम् । अजीतिम् ।

आवहादित्या - वहात् । तस्मै । नः । देवाः । 6 (50)

5.7.2.4

परि॑ दत्ते॒ह॑ सर्वे॑ ।

ग्री॒ष्मो हे॑मन्त॒ उत॑ नो॒ वस॑न्तः शरद् व॒र्षाः सु॑वि॒तन्नो॑ अस्तु ।

तेषा॑मृ॒तूनां॑ शत॒ शार॑दानां॒ निवा॑त ए॒षाम॑भये॒ स्याम॑ ।

इ॒दुव॑थ्स॒राय॑ परि॒वथ्स॑राय॒ संवँ॑थ्स॒राय॑ कृ॒णु॒ता बृ॑हन्नमः ।

तेषां॑ व॒यं सु॑म॒तौ य॒ज्ञिया॑नां॒ ज्यो॒गजी॑ता अ॒हताः॑ स्याम ।

भ॒द्रान्नः॑ श्रेयः॒ सम॑नैष्ट॒ देवा॑स्त्वया॒ऽवसे॑न॒ सम॑शीमहि॒ त्वा ।

स नो॑ मयो॒ भूः पि॑तो- [] 7

5.7.2.4 - Padam

प॒रीति॑ । द॒त्त । इ॒ह । सर्वे॑ । ग्री॒ष्मः । हे॑मन्तः । उ॒त । नः । व॒सन्तः॑ ।

श॒रत् । व॒र्षाः । सु॑वि॒तम् । नः । अ॒स्तु । तेषा॑म् । ऋ॒तूना॑म् ।

श॒तश॑र॒दाना॑मिति॒ शत॑ - श॒रदाना॑म् । नि॒वा॒त इति॑ नि - वा॒ते ।

ए॒षाम् । अ॑भये । स्या॒म । इ॒दुव॑थ्स॒राये॑ती॒दु - व॒थ्स॑राय॒ ।

प॒रि॒वथ्स॑रायेति॒ परि॑ - व॒थ्स॑राय॒ । सं॒वथ्स॑रायेति॒ सं - व॒थ्स॑राय॒ ।

कृ॒णु॒त । बृ॑हत् । नमः॑ । तेषा॑म् । व॒यम् । सु॑म॒तावि॑ति॒ सु - म॒तौ ।

य॒ज्ञि॒या॒ना॒म् । ज्यो॒क् । अ॒जी॒ताः । अ॒ह॒ताः । स्या॒म । भ॒द्रा॒त् । नः ।
 श्रे॒यः । स॒मि॒ति॑ । अ॒नै॒ष्ट । दे॒वाः । त्वया॑ ॥ अ॒व॒से॒न॑ । स॒मि॒ति॑ ।
 अ॒शी॒म॒हि॑ । त्वा । सः । नः । म॒यो॒भू॒रि॒ति॑ म॒यः-भूः ।
 पि॒तो॒ इति॑ । 7 (50)

5.7.2.5

आ॒ वि॒श॒स्व॒ शं॑ तो॒का॒य॑ त॒नु॒वे॑ स्यो॒नः ।
 अ॒ज्या॒नी॒रे॒ता॑ उ॒प॒ द॒धा॒त्ये॒ता॑ वै दे॒वता॑ अ॒प॒रा॒जि॒ता॒स्ता॑ ए॒व प्र॑ वि॒श॒ति॑
 नै॒व जी॑यते ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नो॑ वदन्ति यदर्ध॒मा॒सा॒ मा॒सा॒ ऋ॒त॒वः॑ सँ॒व॒थ्स॒र
 ओष॑धीः प॒च॒न्त्य॒थ॒ क॒स्मा॒द॒न्या॒भ्यो॑ दे॒वता॑भ्य आ॒ग्र॒य॒णं॑ नि॒रु॒प्य॒त
 इत्ये॒ता॒ हि॒ तद्-दे॒वता॑ उ॒द॒ज॒य॒न् यदृ॒तु॒भ्यो॑ नि॒र्व॒पे॒द् दे॒वता॑भ्यः स॒म॒दं॑
 द॒ध्या॒दा॒ग्र॒य॒णं॑ () नि॒रु॒प्यै॒ता॑ आ॒हु॒ती॑ र्जु॒हो॒त्य॒र्ध॒मा॒साने॒व
 मा॒सा॒नृ॒तू॒न्थ् सँ॒व॒थ्स॒रं॑ प्री॒णा॒ति॑ न दे॒वता॑भ्यः स॒म॒दं॑ द॒धा॒ति॑ भ॒द्रा॒न्नः
 श्रे॒यः॑ स॒म॒नै॒ष्ट॑ दे॒वा इत्या॑ह हु॒ता॒द्या॒य॑ य॒ज॒मा॒न॒स्याऽ*प॒रा॒भा॒वा॒य॑ । 8

5.7.2.5 - Padam

ए॒ति॑ । वि॒श॒स्व॑ । श॒म् । तो॒काय॑ । त॒नु॒वे॑ ॥ स्यो॒नः॑ । अ॒ज्या॑नीः ।
ए॒ताः । उ॒पे॒ति॑ । द॒धा॒ति॑ । ए॒ताः । वै । दे॒वताः॑ ॥
अ॒परा॑जिता इत्यपरा – जि॒ताः । ताः । ए॒व । प्रे॒ति॑ । वि॒श॒ति॑ । न ।
ए॒व । जी॒य॒ते॑ । ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒न॑ इति ब्रह्म – वा॒दि॒नः॑ । व॒द॒न्ति॑ । यत् ।
अ॒र्ध॒मा॒सा॒ इत्य॑र्ध – मा॒साः । मा॒साः । ऋ॒त॒वः॑ । सँ॒व॒थ्स॑र इति
सं – व॒थ्स॑रः । ओष॑धीः । प॒च॒न्ति॑ । अथ॑ । क॒स्मा॒त् । अ॒न्या॑भ्यः ।
दे॒वता॑भ्यः । आ॒ग्र॒य॒ण॒म् । नि॒रि॒ति॑ । उ॒प्य॑ते । इति॑ । ए॒ताः । हि॑ । तत् ।
दे॒वताः॑ । उ॒द॒ज॒य॒न्नि॒त्यु॒त् – अ॒ज॒य॒न् । यत् । ऋ॒तु॑भ्य इत्यृ॒तु॑भ्यः ।
नि॒र्व॒पे॒दि॒ति॑ निः – व॒पे॒त् ॥ दे॒वता॑भ्यः । स॒म॒द॒मि॒ति॑ स – म॒द॒म् ।
द॒ध्या॒त् । आ॒ग्र॒य॒ण॒म् () । नि॒रु॒प्ये॒ति॑ निः – उ॒प्य॑ । ए॒ताः ।
आ॒हु॒ती॒रि॒त्या॑ – हु॒तीः॑ । जु॒हो॒ति॑ । अ॒र्ध॒मा॒सा॒नि॒त्य॑र्ध – मा॒सान् । ए॒व ।
मा॒सान् । ऋ॒तू॒न् । सँ॒व॒थ्स॑रमि॒ति॑ सं – व॒थ्स॑रम् । प्री॒णा॒ति॑ ।
न । दे॒वता॑भ्यः । स॒म॒द॒मि॒ति॑ स – म॒द॒म् । द॒धा॒ति॑ । भ॒द्रा॒त् । नः॑ ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

श्रेयः । समिति । अनैष्ट । देवाः । इति । आह । हुताद्यायेति
हुत – अद्याय । यजमानस्य । अपराभावायेत्यपरा – भावाय । 8 (75)

(प्रजापत्यां – लोकाय – देवाः – पितो – दध्यादाग्रयणं –
पञ्चविंशतिश्च) (A2)

5.7.3.1

इन्द्रस्य वज्रोऽसि वार्त्रघ्नस्तनूपा नः प्रतिस्पशः ।
यो नः पुरस्ताद् दक्षिणतः पश्चादुत्तरतोऽघायुरभिदासत्येत
सोऽश्मानमृच्छतु । देवासुराः सँयत्ता आसन् तेऽसुरा दिग्भ्य
आऽबाधन्त तान् देवा इष्वा च वज्रेण चापानुदन्त यद्-
वज्रिणीरुपदधातीष्वा चैव तद्-वज्रेण च यजमानो भ्रातृव्यानप नुदते
दिक्षूप – [] 9

5.7.3.1 - Padam

इन्द्रस्य । वज्रः । असि । वार्त्रघ्न इति वार्त्र – घ्नः । तनूपा इति
तनू – पाः । नः । प्रतिस्पश इति प्रति – स्पशः । यः । नः ।
पुरस्तात् । दक्षिणतः । पश्चात् । उत्तरत इत्युत् – तरतः ।

अ॒घायु॑रित्य॒घ – युः॑ । अ॒भिदा॑स॒तीत्य॑भि – दा॒सति॑ । ए॒तम् । सः॑ ।
 अ॒श्मान॑म् । ऋ॒च्छतु॑ । दे॒वासु॑रा इति देव – अ॒सुराः॑ ।
 सँ॑य॒त्ता इति॑ सं – य॒त्ताः । आ॒सन् । ते । अ॒सुराः॑ । दि॒ग्भ्य॑ इति॑
 दिक्-॑भ्यः । एति॑ । अ॒बाध॑न्त । तान् । दे॒वाः । इ॒ष्वा॑ ॥ च । व॒ज्रेण॑ ।
 च । अ॒पेति॑ । अ॒नुद॑न्त । यत् । व॒ज्रिणीः॑ ॥ उ॒पद॑धातीत्युप-दधाति ।
 इ॒ष्वा॑ ॥ च । ए॒व । तत् । व॒ज्रेण॑ । च । य॒जमानः॑ । भ्रातृ॑व्यान् ।
 अ॒पेति॑ । नु॒दते॑ । दि॒क्षु । उ॒पेति॑ । 9 (50)

5.7.3.2

दधाति॑ दे॒वपुरा॑ ए॒वैता॑स्त॒नूपानीः॑ पर्यू॒हते॑ ऽग्ना॒विष्णू॑ स॒जोष॑से॒मा
 वर्ध॑न्तु वा॒ंगिरः॑ । द्यु॒म्नैर्वा॑जे॒भिरा॑ ग॒तं । ब्र॒ह्मवा॑दि॒नो वद॑न्ति यन्न
 दे॒वता॑यै जु॒ह्वत्य॑थ किं दे॒वत्या॑ वसो॒धरि॑त्यग्नि-र्वसु॒स्तस्यै॑षा धारा
 विष्णु॑-र्वसु॒स्तस्यै॑षा धारा ॥ ऽग्ना॒वैष्ण॑व्यर्चा वसो॒र्धारां॑ जुहोति
 भा॒गधे॑ये॒नैवै॑नौ॒ सम॑र्धयत्यथो ए॒ता- [] 10

5.7.3.2 - Padam

दधा॑ति । दे॒वपु॑रा इति॑ दे॒व – पु॒राः । ए॒व । ए॒ताः । त॒नूपा॑नीरि॒ति
त॒नू – पा॑नीः । प॒रीति॑ । ऊ॒हते॑ । अ॒ग्नावि॑ष्णू इत्य॒ग्ना – वि॑ष्णू ।
स॒जोष॑सेति॑ स – जोष॑सा । इ॒माः । वर्ध॑न्तु । वा॒म् । गि॑रः । द्यु॒म्नैः ।
वा॒जेभिः॑ । ए॒ति । ग॒तम् । ब्र॒ह्मवा॑दि॒न इति॑ ब्र॒ह्म – वा॑दि॒नः । व॒दन्ति॑ ।
यत् । न । दे॒वता॑यै । जु॒ह्वति॑ । अथ॑ । किं॒दे॒वत्ये॑ति॑ किं – दे॒वत्या॑ ।
व॒सोः । धा॑रा । इति॑ । अ॒ग्निः । व॒सुः । त॒स्य । ए॒षा । धा॑रा । वि॑ष्णुः ।
व॒सुः । त॒स्य । ए॒षा । धा॑रा । आ॒ग्नावै॑ष्णव्ये॒त्याग्ना – वै॑ष्णव्या ।
ऋ॒चा । व॒सोः । धा॑राम् । जु॒होति॑ । भा॒गधे॑येनेति॑ भा॒ग – धे॑ये॒न ।
ए॒व । ए॒नौ । स॒मिति॑ । अ॒र्धय॑ति । अथो॑ इति॑ । ए॒ताम् । 10 (50)

5.7.3.3

–मे॒वाहु॑ति॒माय॑त॒नव॑तीं॒ करो॑ति॒ यत्काम॑ ए॒नां जु॒होति॑ त॒दे॒वाव॑ रु॒न्धे
रु॒द्रो वा॑ ए॒ष य॒दग्नि॑स्त॒स्यैते॑ त॒नुवौ॑ घो॒राऽन्या॑ शि॒वाऽन्या॑
य॒च्छत॑रु॒द्रीयं॑ जु॒होति॑ यै॒वास्य॑ घो॒रा त॒नूस्तां॑ ते॒न श॑मयति॒

यद्-वसो॑र्धा॒रां॑ जु॒होति॑ यै॒वास्य॑ शि॒वा त॒नूस्तां॑ तेन॑ प्रीणाति॒ यो वै
वसो॑र्धा॒रायै॑-[] 11

5.7.3.3 - Padam

ए॒व । आ॒हु॒ति॒मि॒त्या - हु॒ति॒म् । आ॒य॒त॒न॒व॒ती॒मि॒त्या॒य॒त॒न - व॒ती॒म् ।
क॒रो॒ति । य॒त्का॒म इति॑ यत् - का॒मः । ए॒ना॒म् । जु॒होति॑ । तत् ।
ए॒व । अ॒वे॒ति । रु॒न्धे । रु॒द्रः । वै । ए॒षः । यत् । अ॒ग्निः । त॒स्य॑ ।
ए॒ते इति॑ । त॒नु॒वौ । घो॒रा । अ॒न्या । शि॒वा । अ॒न्या । यत् ।
श॒त॒रु॒द्री॒य॒मि॒ति श॒त-रु॒द्री॒य॒म् । जु॒होति॑ । या । ए॒व । अ॒स्य॑ । घो॒रा ।
त॒नूः । ता॒म् । तेन॑ । श॒म॒य॒ति । यत् । व॒सोः॑ । धा॒रा॒म् । जु॒होति॑ ।
या । ए॒व । अ॒स्य॑ । शि॒वा । त॒नूः । ता॒म् । तेन॑ । प्री॒णा॒ति । यः । वै ।
व॒सोः॑ । धा॒रा॒यै॑ । 11 (50)

5.7.3.4

प्र॒ति॒ष्ठां॑ वे॒द प्र॒त्ये॒व ति॒ष्ठति॑ यदा॒ज्य॑मु॒च्छि॒ष्ये॒त तस्मि॑न्
ब्र॒ह्मौ॒दनं॑ प॒चेत् तं॑ ब्रा॒ह्म॒णाश्च॒त्वारः॑ प्रा॒श्नी॑यु॒रेष॒ वा
अ॒ग्नि॒र्वै॒श्वान॑रो यद्ब्रा॒ह्म॒ण ए॒षा ख॒लु॒ वा अ॒ग्नेः॑ प्रि॒या

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

त॒नूर्यद्-वै॑श्वा॒नरः॑ प्रि॒याया॑मे॒वैनां॑ त॒नुवां॑ प्रति॒ ष्ठा॑पयति॒ चत॑स्रो
धे॒नूर्द॑द्यात् ताभि॒रेव॑ यज॒मानो॑ऽमुष्मिन् लो॒केऽग्निं॑ दु॒हे । 12

5.7.3.4 - Padam

प्रति॑ष्ठामि॒ति प्रति॑ – स्था॒म् । वेद॑ । प्रती॒ति । ए॒व । ति॒ष्ठति॑ । यत् ।
आज्य॑म् । उ॒च्छि॒ष्येते॑त्युत् – शि॒ष्ये॑त । तस्मि॒न् ।

ब्र॒ह्मौद॑नमि॒ति ब्र॒ह्म – ओ॒दन॑म् । प॒चेत् । तम् । ब्रा॒ह्म॒णाः । च॒त्वारः॑ ।
प्रे॒ति । अ॒श्नी॒युः । ए॒षः । वै । अ॒ग्निः । वै॒श्वा॒नरः॑ । यत् । ब्रा॒ह्म॒णः ।

ए॒षा । ख॒लु । वै । अ॒ग्नेः । प्रि॒या । त॒नूः । यत् । वै॒श्वा॒नरः॑ ।

प्रि॒याया॑म् । ए॒व । ए॒नाम् । त॒नुवा॑म् । प्रती॒ति । स्था॒पय॑ति । च॒त॒स्रः ।

धे॒नूः । द॒द्यात् । ताभिः॑ । ए॒व । यज॑मानः । अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के ।

अ॒ग्नि॑म् । दु॒हे । 12 (46)

(उ॒पै – तां – धा॒रायै॑ – षट्च॑त्वारि॒ंशच्च) (A3)

5.7.4.1

चि॒त्तिं जु॑होमि॒ मन॑सा॒ घृ॒तेने॒त्याहा॑दा॒भ्या वै॑ नामै॒षाऽऽहु॑तिर्वै॒श्वक॑र्म॒णी
नैनं॑ चि॒क्या॒नं भ्रा॑तृ॒व्यो द॑भ्नो॒त्यथो॑ दे॒वता॑ ए॒वाव॑ रु॒न्धे

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

अग्ने॑ तमद्येति॑ प॒ङ्क्त्या॑ जु॒होति॑ प॒ङ्क्त्याऽऽहु॑त्या य॒ज्ञमु॑खमा रभते
सप्त॑ ते अग्ने॑ समिधः॑ सप्त॑ जिह्वा इत्याह॑ होत्रा॑ ए॒वाव॑ रुन्धे
अग्नि॑र्दे॒वेभ्योऽपा॑क्रामद्-भाग॑धेय-[] 13

5.7.4.1 - Padam

चित्ति॑म् । जु॒होमि॑ । मन॑सा । घृ॒तेन॑ । इति॑ । आ॒ह । अदा॑भ्या । वै ।
नाम॑ । ए॒षा । आहु॑तिरित्या-हु॒तिः । वैश्व॑कर्मणीति॑ वैश्व - कर्म॑णी ।
न । ए॒नम् । चि॒क्या॒नम् । भ्रातृ॑व्यः । द॒भ्नोति॑ । अथो॑ इति॑ । दे॒वताः॑ ।
ए॒व । अ॒वेति॑ । रुन्धे॑ । अग्ने॑ । तम् । अ॒द्य । इति॑ । प॒ङ्क्त्या॑ ।
जु॒होति॑ । प॒ङ्क्त्या॑ । आहु॑त्येत्या - हु॒त्या । य॒ज्ञमु॑खमिति॑
य॒ज्ञ - मु॑खम् । एति॑ । रभ॑ते । सप्त॑ । ते । अग्ने॑ । समिध॑ इति॑
सं - इ॒धः । सप्त॑ । जिह्वाः॑ । इति॑ । आ॒ह । होत्राः॑ । ए॒व । अ॒वेति॑ ।
रुन्धे॑ । अग्निः॑ । दे॒वेभ्यः॑ । अ॒पेति॑ । अ॒क्रामत् ।
भाग॑धेयमिति॑ भाग - धेय॑म् । 13 (50)

5.7.4.2

–मि॒च्छ॒मा॒न॒स्तस्मा॑ ए॒तद्–भा॒ग॒धे॒यं प्रा॒य॒च्छ॒न्ने॒तद्वा
अ॒ग्ने॒र॒ग्नि॒हो॒त्रमे॒तर्हि॑ ख॒लु वा ए॒ष जा॒तो यर्॒हि॒ सर्व॑श्चि॒तो
जा॒तायै॑वास्मा॒ अन्न॑मपि॒ दधा॑ति॒ स ए॒नं प्री॑तः॒ प्री॑णाति॒ वसी॑यान्
भव॑ति॒ ब्रह्म॑वादि॒नो वद॑न्ति॒ यदेष॑ गा॒र्ह॒पत्य॑श्ची॒यतेऽथ
॥
क्वा॒स्याऽऽह॑वनी॒य इत्य॑सावादि॒त्य इति॑ ब्रू॒यादे॒तस्मिन्
हि सर्वा॑भ्यो॒ दे॒वता॑भ्यो॒ जुह्व॑ति – [] 14

5.7.4.2 - Padam

इ॒च्छ॒मा॒नः॑ । तस्मै॑ ॥ ए॒तत् । भा॒ग॒धे॒यमि॑ति॒ भाग॑ – धे॒यम् । प्रे॑ति ।
अ॒य॒च्छ॒न् । ए॒तत् । वै । अ॒ग्नेः॑ । अ॒ग्नि॒हो॒त्रमि॑त्य॒ग्नि – हो॒त्रम् ।
ए॒तर्॒हि॑ । ख॒लु । वै । ए॒षः । जा॒तः । यर्॒हि॑ । सर्वः॑ । चि॒तः ।
जा॒ताय॑ । ए॒व । अ॒स्मै॑ । अ॒न्नम् । अ॒पी॑ति॒ दधा॑ति । सः । ए॒नम् ।
प्री॑तः । प्री॒णा॒ति । वसी॑यान् । भव॑ति । ब्रह्म॑वादि॒न इति॑
ब्रह्म॑–वादि॒नः । वद॑न्ति । यत् । ए॒षः । गा॒र्ह॒पत्य॑ इति॒ गा॒र्ह॒–पत्यः॑ ।
ची॒यते॑ ॥ अथ॑ । क्व । अ॒स्य॑ । आ॒ह॒वनी॑य इत्या॒ – ह॒वनी॑यः । इति॑ ।

असौ । आदित्यः । इति । ब्रूयात् । एतस्मिन् । हि । सर्वाभ्यः ।
देवताभ्यः । जुह्वति । 14 (50)

5.7.4.3

य एवं विद्वानग्निं चिनुते साक्षादेव देवता ऋध्नोत्यग्ने
यशस्विन् यशसे ममर्पयेन्द्रावती मपचिती मिहाऽऽवह ।
अयं मूर्धा परमेष्ठी सुवर्चाः समानानामुत्तम श्लोको अस्तु ।
भद्रं पश्यन्त उप सेदुरग्रे तपो दीक्षामृषयः सुवर्विदः ।
ततः क्षत्रं बलमोजश्च जातं तदस्मै देवा अभि सं नमन्तु ।
धाता विधाता परमो- [] 15

5.7.4.3 - Padam

यः । एवम् । विद्वान् । अग्निम् । चिनुते । साक्षादिति स - अक्षात् ।
एव । देवताः । ऋध्नोति । अग्ने । यशस्विन् । यशसा । इमम् ।
अर्पय । इन्द्रावतीमितीन्द्र - वतीम् । अपचितीमित्यप - चितीम् ।
इह । इति । वह । अयम् । मूर्धा । परमेष्ठी । सुवर्चा इति
सु - वर्चाः । समानानाम् । उत्तमश्लोक इत्युत्तम - श्लोकः ।

अ॒स्तु॒ । भ॒द्रम् । प॒श्यन्तः॑ । उ॒पेति॑ । से॒दुः॑ । अ॒ग्रे॑ । त॒पः॑ ।
 दी॒क्षाम् । ऋ॒षयः॑ । सु॒वर्वि॒द इति॑ सु॒वः – वि॒दः॑ । त॒तः॑ । क्ष॒त्रम् ।
 ब॒लम् । ओ॒जः॑ । च । जा॒तम् । तत् । अ॒स्मै॑ । दे॒वाः॑ । अ॒भि ।
 स॒मिति॑ । न॒मन्तु॑ । धा॒ता । वि॒धाते॑ति वि – धा॒ता । प॒रमा॑ । 15 (50)

5.7.4.4

–त स॒न्दृक् प्र॒जाप॑तिः पर॒मेष्ठी॑ वि॒राजा॑ ।
 स्तो॒माः छ॒न्दाँ॑सि नि॒विदो॑ म आ॒हुरे॒तस्मै॑ रा॒ष्ट्रम॑भि सं न॒माम॑ ।
 अ॒भ्याव॑र्तद्ध्व॒मुप॑ मे॒त सा॒कम॑यँ श॒स्ताऽधि॑पतिर्वो॑ अस्तु ।
 अ॒स्य वि॒ज्ञान॑मनु॒ सँ र॑भध्व॒मिमं॑ प॒श्चाद॑नु जी॒वाथ॑ सर्वे॑ ।
 रा॒ष्ट्रभृ॑त ए॒ता उप॑ दधा॒त्येषा॑ वा अ॒ग्नेश्चि॑ती रा॒ष्ट्रभृ॑त् तयै॒वास्मि॑न् रा॒ष्ट्रं
 दधा॑ति () रा॒ष्ट्रमे॒व भ॑वति॒ नास्मा॑द् रा॒ष्ट्रं भ्रँ॑शते । 16

5.7.4.4 - Padam

उ॒त । सं॒दृगि॑ति सं – दृक् । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा – प॑तिः । प॒रमे॑ष्ठी ।
 वि॒राजे॑ति वि – राजा॑ । स्तो॒माः॑ । छ॒न्दाँ॑सि । नि॒विद॑ इति॑
 नि – वि॒दः॑ । मे॒ । आ॒हुः॑ । ए॒तस्मै॑ । रा॒ष्ट्रम् । अ॒भि । स॒मिति॑ ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

न॒माम॑ । अ॒भ्याव॑र्त॒ध्वमि॑त्यभि – आ॒वर्त॑द्ध्वम् । उ॒पेति॑ । मा॒ । ए॒ति ।

इ॒त । सा॒कम् । अ॒यम् । शा॒स्ता । अ॒धिप॑तिरि॒त्यधि॑ – प॒तिः । वः ।

अ॒स्तु । अ॒स्य । वि॒ज्ञान॑मि॒ति वि॑ – ज्ञान॑म् । अनु॑ । स॒मि॒ति ।

र॒भ॒ध्वम् । इ॒मम् । प॒श्चात् । अ॒न्वि॑ति । जी॒वाथ॑ । सर्वे॑ ॥

रा॒ष्ट्रभृ॑त इति॑ रा॒ष्ट्र – भृ॑तः । ए॒ताः । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति । ए॒षा । वै ।

अ॒ग्नेः । चि॑तिः । रा॒ष्ट्रभृ॑दि॒ति रा॒ष्ट्र – भृ॑त् । तया॑ ॥ ए॒व । अ॒स्मिन् ।

रा॒ष्ट्रम् । द॒धा॒ति () । रा॒ष्ट्रम् । ए॒व । भ॒वति॑ । न । अ॒स्मात् । रा॒ष्ट्रम् ।

भ्र॒ञ्शते॑ । 16 (57)

(भा॒ग॒धे॒यं – जु॒ह्वति॑ – प॒रमा॑ – रा॒ष्ट्रं द॑धाति – स॒प्त च॑) (A4)

5.7.5.1

यथा॑ वै पु॒त्रो जा॒तो म्रि॒यत॑ एवं॑ वा ए॒ष म्रि॒यते॑ यस्या॒ग्निरु॑ख्य

उ॒द्वा॒यति॑ यन्नि॒र्मन्थ्यं॑ कु॒र्याद्-वि॒च्छि॑न्द्याद्-भ्रा॒तृव्य॑म॒स्मै ज॑नयेथ् स

ए॒व पु॒नः प॒री॒ध्यः स्वा॑दे॒वैनं॑ यो॒नैर्ज॑नयति ना॒स्मै भ्रा॑तृव्यं ज॒नयति॑

त॒मो वा॑ ए॒तं गृ॑ह्णाति यस्या॒ग्निरु॑ख्य उ॒द्वा॒यति॑ मृ॒त्युस्त॑मः कृ॒ष्णं

वा॒सः कृ॒ष्णा धे॒नुर्दक्षि॑णा त॒मसै॑- [] 17

5.7.5.1 - Padam

यथा॑ । वै॑ । पु॒त्रः । जा॒तः । प्रि॒यते॑ । ए॒वम् । वै॑ । ए॒षः । प्रि॒यते॑ ।
 य॒स्य॑ । अ॒ग्निः । उ॒ख्यः । उ॒द्वाय॑ती॒युत् – वा॑यति । यत् ।
 निर्म॑न्थ्यमि॒ति निः – म॒न्थ्यम् । कु॒र्यात् । वी॒ति । छि॒न्धात् ।
 भ्रातृ॑व्यम् । अ॒स्मै । ज॒नयेत्॑ । सः । ए॒व । पु॒नः । प॒रीध्य॑ इति
 परि॑-इ॒ध्यः । स्वा॒त् । ए॒व । ए॒नम् । यो॒नैः॑ । ज॒नय॑ति । न । अ॒स्मै ।
 भ्रातृ॑व्यम् । ज॒नय॑ति । त॒मः । वै॑ । ए॒तम् । गृ॒ह्णाति॑ । य॒स्य॑ । अ॒ग्निः ।
 उ॒ख्यः । उ॒द्वाय॑ती॒त्युत् – वा॑यति । मृ॒त्युः । त॒मः । कृ॒ष्णम् । वा॒सः ।
 कृ॒ष्णा । धे॒नुः । दक्षि॑णा । त॒मसा॑ । 17 (50)

5.7.5.2

-व॑ त॒मो मृ॒त्युमप॑ ह॒ते हि॒रण्यं॑ द॒दाति॑ ज्योति॒र्वै हि॒रण्यं॑ ज्योति॒षैव॑
 त॒मोऽप॑ ह॒तेऽथो॑ ते॒जो वै॑ हि॒रण्यं॑ ते॒ज ए॒वाऽऽ*त्म॑न् ध॒त्ते सु॒वर्नं॑
 घ॒र्मः स्वा॒हा सु॒वर्नाऽर्कः॑ स्वा॒हा सु॒वर्नं॑ शु॒क्रः स्वा॒हा सु॒वर्नं॑ ज्योतिः॑
 स्वा॒हा सु॒वर्नं॑ सूर्यः॑ स्वा॒हा ऽर्को॑ वा ए॒ष य॒दग्नि॑रसा॒वादित्यो॑- [] 18

5.7.5.2 - Padam

ए॒व । त॒मः॑ । मृ॒त्यु॒म् । अ॒पे॒ति॑ । ह॒ते॑ । हि॒र॒ण्य॒म् । द॒दा॒ति॑ । ज्यो॒तिः॑ ।
वै । हि॒र॒ण्य॒म् । ज्यो॒ति॒षा॑ । ए॒व । त॒मः॑ । अ॒पे॒ति॑ । ह॒ते॑ । अ॒थो॑ इति॑ ।
ते॒जः॑ । वै । हि॒र॒ण्य॒म् । ते॒जः॑ । ए॒व । आ॒त्म॒न् । ध॒त्ते॑ । सु॒वः॑ । न ।
घ॒र्मः॑ । स्वाहा॑ ॥ सु॒वः॑ । न । अ॒र्कः॑ । स्वाहा॑ ॥ सु॒वः॑ । न । शु॒क्रः॑ ।
स्वाहा॑ ॥ सु॒वः॑ । न । ज्यो॒तिः॑ । स्वाहा॑ ॥ सु॒वः॑ । न । सूर्यः॑ । स्वाहा॑ ॥
अ॒र्कः॑ । वै । ए॒षः॑ । यत् । अ॒ग्निः॑ । अ॒सौ । आ॒दि॒त्यः॑ । 18 (50)

5.7.5.3

ऽश्व॑मे॒धो य॒दे॒ता आ॒हु॒ती॑ र्जु॒हो॒त्य॒र्का॑-श्व॑मे॒धयो॑रे॒व ज्यो॒ती॑ ऽ॒षि
सं द॑धा॒त्येष॑ ह॒ त्वा अ॑र्का॒श्वमे॑धी॒ यस्यै॒तद॒ग्नौ॑ क्रि॒यत॑
आपो॑ वा इ॒दम॑ग्रे॒ सलिल॑मासी॒त् स ए॒तां प्र॒जाप॑तिः प्रथ॒मां
चि॒तिम॑पश्यत्॒ तामु॑पा॒धत्त॑ तदि॒यम॑भवत्॒ तं विश्व॑कर्मा॒ऽब्रवी॑दुप
त्वाऽऽया॑नीति॒ नेह॑ लो॒कोऽस्ती॑त्य- [] 19

5.7.5.3 - Padam

अ॒श्व॒मे॒ध इ॒त्य॒श्व - मे॒धः । यत् । ए॒ताः । आ॒हु॒ती॒रि॒त्या - हु॒तीः ।
जु॒हो॒ति । अ॒र्का॒श्व॒मे॒धयो॒रि॒त्य॒र्क - अ॒श्व॒मे॒धयोः॑ । ए॒व । ज्यो॒ती॒षि॑ ।
स॒मि॒ति । द॒धा॒ति । ए॒षः । ह । तु । वै । अ॒र्का॒श्व॒मे॒धी॒त्य॒र्क - अ॒श्व॒मे॒धी ।
यस्य॑ । ए॒तत् । अ॒ग्नौ॑ । क्रि॒यते॑ । आ॒पः । वै । इ॒दम् । अ॒ग्ने॑ ।
स॒लि॒लम् । आ॒सीत् । सः । ए॒ताम् । प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति प्र॒जा - प॒तिः ।
प्र॒थ॒मा॒म् । चि॒तिम्॑ । अ॒प॒श्यत् । ताम् । उ॒पे॒ति । अ॒धत्त॑ । तत् । इ॒यम् ।
अ॒भ॒वत् । तम् । वि॒श्व॒क॒र्मे॒ति वि॒श्व - क॒र्मा । अ॒ब्र॒वीत् । उ॒पे॒ति । त्वा ।
ए॒ति । अ॒या॒नि । इ॒ति । न । इ॒ह । लो॒कः । अ॒स्ति । इ॒ति । 19 (50)

5.7.5.4

-ब्र॒वी॒थ् स ए॒तां द्वि॒तीयां॑ चि॒ति॒मप॒श्यत्॑ तामु॒पा॒धत्त॑ तद॒न्त॒रि॒क्ष॒मभ॒वथ्
स य॒ज्ञः प्र॒जा॒प॒ति॒मब्र॒वी॒दुप॑ त्वाऽऽया॒नी॒ति॒ नेह॑ लो॒कोऽस्ती॑त्य॒ब्र॒वी॒थ् स
वि॒श्व॒क॒र्मा॒णम॒ब्र॒वी॒दुप॑ त्वाऽऽया॒नी॒ति॒ केन॑ मो॒पै॒ष्य॒सी॒ति
दि॒श्या॒भि॒रि॒त्य॒ब्र॒वीत्॑ तं दि॒श्या॒भि॒रु॒पैत्॑ ता उ॒पा॒धत्त॑ ता दि॒शो- [] 20

5.7.5.4 - Padam

अ॒ब्र॒वीत् । सः । ए॒ताम् । द्वि॒तीया॑म् । चि॒तिम् । अ॒प॒श्यत् । ता॒म् ।
उ॒पेति॑ । अ॒धत्त॑ । तत् । अ॒न्त॒रि॒क्षम् । अ॒भ॒वत् । सः । य॒ज्ञः ।
प्र॒जा॒प॒ति॒मि॒ति॑ प्र॒जा – प॒तिम् । अ॒ब्र॒वीत् । उ॒पेति॑ । त्वा । ए॒ति ।
अ॒या॒नि । इ॒ति । न । इ॒ह । लो॒कः । अ॒स्ति॑ । इ॒ति । अ॒ब्र॒वीत् । सः ।
वि॒श्व॒क॒र्मा॒ण॒मि॒ति॑ वि॒श्व॒-क॒र्मा॒णम् । अ॒ब्र॒वीत् । उ॒पेति॑ । त्वा । ए॒ति ।
अ॒या॒नि । इ॒ति । के॒न । मा । उ॒पै॒ष्य॒सी॒त्यु॒प – ऐ॒ष्य॒सि॑ । इ॒ति ।
दि॒श्या॒भिः । इ॒ति । अ॒ब्र॒वीत् । तम् । दि॒श्या॒भिः । उ॒पै॒दि॒त्यु॒प – ऐ॒त् ।
ताः । उ॒पेति॑ । अ॒धत्त॑ । ताः । दि॒शः । 20 (50)

5.7.5.5

ऽभ॒वन्थ् स॑ प॒र॒मे॒ष्ठी प्र॒जा॒प॒ति॒म॒ब्र॒वी॒दु॒प॒ त्वाऽऽ*या॒नी॒ति॒ ने॒ह
लो॒को॒ऽस्ती॑त्य॒ब्र॒वी॒थ् स॑ वि॒श्व॒क॒र्मा॒णं च॑ य॒ज्ञं चा॒ब्र॒वी॒दु॒प॒ वा॒मा ऽया॒नी॒ति॒
ने॒ह लो॒को॒ऽस्ती॑त्य॒ब्रू॒ताꣳ स॑ ए॒तां तृ॒तीयां॑ चि॒ति॒म॒प॒श्यत्॑ ता॒मु॒पा॒धत्त॑
तद॒सा॒व॒भ॒व॒थ् स॑ आ॒दि॒त्यः॑ प्र॒जा॒प॒ति॒-म॒ब्र॒वी॒दु॒प॒ त्वा-[] 21

5.7.5.5 - Padam

अ॒भ॒वन् । सः । प॒र॒मे॒ष्ठी । प्र॒जा॒प॒ति॒मि॒ति॑ प्र॒जा-प॒ति॒म् । अ॒ब्र॒वीत् ।
उ॒पे॒ति॑ । त्वा । ए॒ति॑ । अ॒या॒नि॒ । इ॒ति॑ । न । इ॒ह । लो॒कः । अ॒स्ति॑ ।
इ॒ति॑ । अ॒ब्र॒वीत् । सः । वि॒श्व॒क॒र्मा॒ण॒मि॒ति॑ वि॒श्व - क॒र्मा॒ण॒म् । च ।
य॒ज्ञ॒म् । च । अ॒ब्र॒वीत् । उ॒पे॒ति॑ । वा॒म् । ए॒ति॑ । अ॒या॒नि॒ । इ॒ति॑ । न ।
इ॒ह । लो॒कः । अ॒स्ति॑ । इ॒ति॑ । अ॒ब्रू॒ता॒म् । सः । ए॒ता॒म् । तृ॒तीया॑म् ।
चि॒ति॑म् । अ॒प॒श्यत् । ता॒म् । उ॒पे॒ति॑ । अ॒ध॒त्त॑ । तत् । अ॒सौ ।
अ॒भ॒वत् । सः । आ॒दि॒त्यः । प्र॒जा॒प॒ति॒मि॒ति॑ प्र॒जा-प॒ति॒म् । अ॒ब्र॒वीत् ।
उ॒पे॒ति॑ । त्वा । 21 (50)

5.7.5.6

ऽऽया॒नी॒ति॑ ने॒ह लो॒को॑ऽस्तीत्य॒ब्र॒वी॒थ् स वि॒श्व॒क॒र्मा॒णं च य॒ज्ञं
चा॒ब्र॒वी॒दुप॑ वा॒मा॒ऽया॒नी॒ति॑ ने॒ह लो॒को॑ऽस्तीत्य॒ब्रू॒ता॒म् स
प॒र॒मे॒ष्ठी॒न॒म॒ब्र॒वी॒दुप॑ त्वाऽऽया॒नी॒ति॑ के॒न मो॒पै॒ष्य॒सी॒ति॑ लो॒कं
पृ॒ण॒ये॒त्य॒ब्र॒वी॒त् तं लो॒कं पृ॒ण॒यो॒पैत् तस्मा॑द॒या॒त॒या॒म्नी॑ लो॒कं
पृ॒णा॒ऽया॒त॒या॒मा॑ ह्य॒सा- [] 22

5.7.5.6 - Padam

ए॒ति॑ । अ॒या॒नि॑ । इ॒ति॑ । न । इ॒ह॑ । लो॒कः॑ । अ॒स्ति॑ । इ॒ति॑ । अ॒ब्र॒वीत् ।
सः॑ । वि॒श्व॑क॒र्माण॑मि॒ति॑ वि॒श्व॑ – क॒र्माण॑म् । च॒ । य॒ज्ञ॑म् । च॒ ।
अ॒ब्र॒वीत् । उ॒पेति॑ । वा॒म् । ए॒ति॑ । अ॒या॒नि॑ । इ॒ति॑ । न । इ॒ह॑ ।
लो॒कः॑ । अ॒स्ति॑ । इ॒ति॑ । अ॒ब्रू॒ताम्॑ । सः॑ । प॒र॒मे॒ष्ठि॑न॒म्॑ । अ॒ब्र॒वीत् ।
उ॒पेति॑ । त्वा॒ । ए॒ति॑ । अ॒या॒नि॑ । इ॒ति॑ । के॒न॑ । मा॒ ।
उ॒पैष्य॑सीत्यु॒प॑ – ऐ॒ष्य॑सि॒ । इ॒ति॑ । लो॒कं॑पृ॒णये॑ति॒ लो॒कं॑ – पृ॒णया॑ ॥
इ॒ति॑ । अ॒ब्र॒वीत् । तम्॑ । लो॒कं॑पृ॒णये॑ति॒ लो॒कं॑ – पृ॒णया॑ ॥
उ॒पैदि॑त्यु॒प॑ – ऐ॒त् । तस्मा॑त् । अ॒या॒त॒या॒म्नी॑त्य॒या॒त॑ – या॒म्नी॑ ।
लो॒कं॑पृ॒णेति॑ लो॒कं॑ – पृ॒णा॑ । अ॒या॒त॒या॒मे॒त्य॒या॒त॑ – या॒मा॑ । हि॒ ।

असौ । 22 (50)

5.7.5.7

–वा॒दि॒त्य॒स्ता॒नृ॒षयो॑ ऽब्रु॒वन्नु॒प॑ व आ॒ऽया॒मे॒ति॑ के॒न॑ न उ॒पैष्य॑थेति॒
भू॒म्ने॑त्य॒ब्रु॒वन् तान्॑ द्वा॒भ्यां॑ चि॒ती॒भ्यामु॒पा॒य॒न्थ् स॑ पञ्च॒चि॒ती॒कः॑
स॒म॒प॒द्य॑त॒ य॒ ए॒वं॑ वि॒द्वान॒ग्निं॑ चि॒नु॒ते॑ भू॒या॒ने॒व॑ भ॒व॒त्य॒भी॒मान्॑

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

ँलो॒काञ्ज॑यति॒ वि॒दुरे॑नं॒ दे॒वा अथो॑ ए॒तासा॑मे॒व दे॒वता॑नाञ्॒ सायु॑ज्यं
गच्छति । 23

5.7.5.7 - Padam

आ॒दि॒त्यः । तान् । ऋ॒षयः॑ । अ॒ब्रुव॑न् । उ॒पेति॑ । वः । ए॒ति । अ॒याम् ।
इति॑ । के॒न । नः । उ॒पैष्य॑थेत्युप – ऐ॒ष्यथ॑ । इति॑ । भू॒म्ना । इति॑ ।
अ॒ब्रुव॑न् । तान् । द्वा॒भ्याम् ॥ चि॒ती॒भ्यामि॑ति चि॒ति – भ्याम् ।
उ॒पाय॑न्नित्युप – आ॒यन् । सः । पञ्च॑चि॒तीक॑ इति॒ पञ्च॑-चि॒तीकः॑ ।
समि॑ति । अ॒पद्य॑त । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान् । अ॒ग्निम् । चि॒नुते॑ ।
भू॒यान् । ए॒व । भ॒वति॑ । अ॒भीति॑ । इ॒मान् । लो॒कान् । ज॒यति॑ ।
वि॒दुः । ए॒नम् । दे॒वाः । अथो॑ इति॑ । ए॒तासा॑म् । ए॒व । दे॒वता॑नाम् ।
सायु॑ज्यम् । गच्छति । 23 (45)

(तम॑सा – ऽऽदि॒त्यो॑ – ऽस्ती॑ति – दि॒श – आ॒दि॒त्यः

प्र॒जाप॑तिमब्रवीदुप॑ त्वा – ऽसौ – पञ्च॑चत्वारि॒ंशच्च॑) (A5)

5.7.6.1

वयो वा अ॒ग्निर्यद॑ग्नि॒चित् प॒क्षिणो॑ऽऽ॒शनी॑यात् तमेवाग्निम॑द्यादा-
 ति॒माच्छे॑त् सँव॒थ्सरं॑ व्र॒तं च॑रेत् सँव॒थ्सर॑ः हि व्र॒तं नाति॑ प॒शुर्वा ए॒ष
 यद॒ग्निर्हि॒नस्ति॒ खलु॑ वै तं प॒शुर्य॑ ए॒नं पु॒रस्ता॑त् प्र॒त्यञ्च॑मु॒पच॑रति
 तस्मा॑त् प॒श्चात् प्रा॑डु॒पच॑र्य॒ आत्म॑नोऽहि॒सायै॑ तेजोऽसि॒ तेजो॑ मे
 यच्छ॑ पृथि॒वीं यच्छ॑ - [] 24

5.7.6.1 - Padam

वयः । वै । अ॒ग्निः । यत् । अ॒ग्नि॒चि॒दित्य॑ग्नि - चित् । प॒क्षिणः॑ ।
 अ॒शनी॑यात् । तम् । ए॒व । अ॒ग्निम् । अ॒द्यात् । आ॒र्तिम् । ए॒ति ।
 ऋ॒च्छेत् । सँव॒थ्सर॑मि॒ति सं - व॒थ्सर॑म् । व्र॒तम् । च॑रेत् ।
 सँव॒थ्सर॑मि॒ति सं - व॒थ्सर॑म् । हि । व्र॒तम् । न । अ॒तीति॑ ।
 प॒शुः । वै । ए॒षः । यत् । अ॒ग्निः । हि॒नस्ति॑ । खलु॑ । वै । तम् ।
 प॒शुः । यः । ए॒नम् । पु॒रस्ता॑त् । प्र॒त्यञ्च॑म् ।
 उ॒पच॑रतीत्यु॒प - च॑रति । तस्मा॑त् । प॒श्चात् । प्रा॑ड् ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

उप॒च॒र्य॒ इत्यु॒प – च॒र्यः॑ । आ॒त्म॒नः॑ । अ॒हि॒सा॒यै॑ । ते॒जः॑ । अ॒सि॒ ।
ते॒जः॑ । मे॒ । य॒च्छ॒ । पृ॒थि॒वी॒म् । य॒च्छ॒ । 24 (50)

5.7.6.2

पृ॒थि॒व्यै॑ मा॒ पा॒हि॒ ज्यो॒ति॒र॒सि॒ ज्यो॒ति॒र्मे॑ य॒च्छा॒न्त॒रि॒क्षं॑ य॒च्छा॒न्त॒रि॒क्षा॒न्मा
पा॒हि॒ सु॒व॒र॒सि॒ सु॒व॒र्मे॑ य॒च्छ॒ दि॒वं य॒च्छ॒ दि॒वो॒ मा॒ पा॒ही॒त्या॒है॒ता॒भि॒र्वा
इ॒मे॒ लो॒का॒ वि॒धृ॒ता॒ य॒दे॒ता॒ उप॒द॒धा॒त्ये॒षां॑ लो॒का॒नां॑ वि॒धृ॒त्यै
स्व॒य॒मा॒तृ॒ण्णा॑ उप॒धा॒य॒ हि॒र॒ण्ये॒ष्ट॒का॑ उप॒द॒धा॒ती॒मे॒ वै॒ लो॒काः
स्व॒य॒मा॒तृ॒ण्णा॑ ज्यो॒ति॒र्हि॒र॒ण्यं॑ य॒त् स्व॒य॒मा॒तृ॒ण्णा॑ उप॒धा॒य॑ – [] 25

5.7.6.2 - Padam

पृ॒थि॒व्यै॑ । मा॒ । पा॒हि॒ । ज्यो॒तिः॑ । अ॒सि॒ । ज्यो॒तिः॑ । मे॒ । य॒च्छ॒ ।
अ॒न्त॒रि॒क्ष॒म् । य॒च्छ॒ । अ॒न्त॒रि॒क्षा॒त् । मा॒ । पा॒हि॒ । सु॒वः॑ । अ॒सि॒ ।
सु॒वः॑ । मे॒ । य॒च्छ॒ । दि॒व॒म् । य॒च्छ॒ । दि॒वः॑ । मा॒ । पा॒हि॒ । इ॒ति॑ ।
आ॒ह॒ । ए॒ता॒भिः॑ । वै॒ । इ॒मे॒ । लो॒काः॑ । वि॒धृ॒ता॒ इति॑ वि – धृ॒ताः॑ ।
यत् । ए॒ताः॑ । उप॒द॒धा॒ती॒त्यु॒प – द॒धा॒ति॑ । ए॒षाम्॑ । लो॒का॒ना॒म् ।
वि॒धृ॒त्या॑ इति॑ वि – धृ॒त्यै॑ । स्व॒य॒मा॒तृ॒ण्णा॑ इति॑ स्व॒यं – आ॒तृ॒ण्णाः॑ ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

उपधायेत्युप – धाय । हिरण्येष्टका इति हिरण्य – इष्टकाः । उपेति ।

दधाति । इमे । वै । लोकाः । स्वयमातृण्णा इति स्वयं-आतृण्णाः ।

ज्योतिः । हिरण्यम् । यत् । स्वयमातृण्णा इति स्वयं – आतृण्णाः ।

उपधायेत्युप – धाय । 25 (50)

5.7.6.3

हिरण्येष्टका उपदधाती-मानेवैताभि-लोका-ज्योतिष्मतः कुरुतेऽथो

एताभिरेवास्मा इमे लोकाः प्र भान्ति यास्ते अग्ने सूर्ये रुच उद्यतो

दिवमातन्वन्ति रश्मिभिः । ताभिः सर्वाभी रुचे जनाय नस्कृधि ।

या वो देवाः सूर्ये रुचो गोष्वश्वेषु या रुचः । इन्द्राग्नी ताभिः

सर्वाभी रुचं नो धत्त बृहस्पते । रुचन्नो धेहि-[] 26

5.7.6.3 - Padam

हिरण्येष्टका इति हिरण्य – इष्टकाः । उपदधातीत्युप – दधाति ।

इमान् । एव । एताभिः । लोकान् । ज्योतिष्मतः । कुरुते ।

अथो इति । एताभिः । एव । अस्मै । इमे । लोकाः । प्रेति ।

भान्ति । याः । ते । अग्ने । सूर्ये । रुचः । उद्यत इत्युत् – यतः ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

दिवम् । आतन्वन्तीत्या – तन्वन्ति । रश्मिभिरिति रश्मि – भिः ।
ताभिः । सर्वाभिः । रुचे । जनाय । नः । कृधि । याः । वः । देवाः ।
सूर्ये । रुचः । गोषु । अश्वेषु । याः । रुचः । इन्द्राग्नी
इतीन्द्र-अग्नी । ताभिः । सर्वाभिः । रुचम् । नः । धत्त । बृहस्पते ।
रुचम् । नः । धेहि । 26 (50)

5.7.6.4

ब्राह्मणेषु रुचञ् राजसु नस्कृधि ।
रुचं विश्वेषु शूद्रेषु मयि धेहि रुचा रुचं ।
द्वेधा वा अग्निं चिक्यानस्य यश इन्द्रियं गच्छत्यग्निं
वा चितमीजानं वा यदेता आहुतीर्जुहोत्यात्मन्नेव यश इन्द्रियं धत्त
ईश्वरो वा एष आर्तिमार्तोऽग्निं चिन्वन्नधि क्रामति तत्त्वा यामि
ब्रह्मणा वन्दमान इति वारुण्यर्चा- [] 27

5.7.6.4 - Padam

ब्राह्मणेषु । रुचम् । राजस्विति राज – सु । नः । कृधि । रुचम् ।
विश्वेषु । शूद्रेषु । मयि । धेहि । रुचा । रुचम् । द्वेधा । वै ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

अ॒ग्निम् । चि॒व्या॒नस्य॑ । य॒शः॑ । इ॒न्द्रि॒यम् । ग॒च्छ॒ति॒ । अ॒ग्निम् । वा॒ ।
चि॒तम् । ई॒जा॒नम् । वा॒ । यत् । ए॒ताः॑ । आ॒हु॒ती॒रित्या॑ – हु॒तीः॑ ।
जु॒होति॑ । आ॒त्मन् । ए॒व । य॒शः॑ । इ॒न्द्रि॒यम् । ध॒त्ते । ई॒श्वरः॑ । वै ।
ए॒षः॑ । आ॒र्तिम्॑ । आ॒र्तो॒रित्या॑ – अ॒र्तोः॑ । यः॑ । अ॒ग्निम् । चि॒न्वन् ।
अ॒धिक्राम॑तीत्यधि – क्रा॒मति॑ । तत् । त्वा॒ । या॒मि॒ । ब्र॒ह्म॒णा॑ ।
व॒न्द॒मानः॑ । इति॑ । वा॒रु॒ण्या॑ । ऋ॒चा॑ । 27 (50)

5.7.6.5

जु॒हु॒या॒च्छान्ति॑रेवैषा ऽग्नेर्गु॒प्ति॒रा॒त्मनो॑ ह॒विष्कृ॑तो वा ए॒ष यो॑ऽग्निं
चि॒नु॒ते॑ यथा वै ह॒विः॑ स्क्र॒न्दत्ये॒वं वा॑ ए॒ष स्क्र॑न्दति यो॑ऽग्निं चि॒त्वा
स्त्रि॒यमु॒पैति॑ मै॒त्राव॑रुण्याऽऽ*मि॒क्षया॑ यजेत मै॒त्राव॑रुणा॒ता-
मे॒वोपै॑त्यात्मनो ऽस्क्र॒न्दाय॑ यो वा अ॒ग्निमृ॑तु॒स्थां वे॒द॒र्तुर्ऋ॑तु॒रस्मै॑
क॒ल्प॑मान एति प्रत्ये॒व ति॑ष्ठति सँव॒थ्स॒रो वा॑ अ॒ग्निर्- [] 28

5.7.6.5 - Padam

जु॒हु॒या॒त् । शा॒न्तिः॑ । ए॒व । ए॒षा॑ । अ॒ग्नेः॑ । गु॒प्तिः॑ । आ॒त्मनः॑ ।
ह॒विष्कृ॑त इति॑ ह॒विः॑ – कृ॒तः॑ । वै । ए॒षः॑ । यः॑ । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते॑ ।

यथा॑ । वै॑ । ह॒विः॑ । स्क॒न्दति॑ । ए॒वम् । वै॑ । ए॒षः॑ । स्क॒न्दति॑ । यः॑ ।
 अ॒ग्निम् । चि॒त्वा । स्त्रि॒यम्॑ । उ॒पैतीत्यु॑प – ए॒ति । मै॒त्राव॑रुण्येति॑
 मै॒त्रा – व॒रुण्या॑ । आ॒मि॒क्षया॑ । य॒जेत॑ । मै॒त्राव॑रुणतामिति॑
 मै॒त्रा – व॒रुणता॑म् । ए॒व । उ॒पेति॑ । ए॒ति । आ॒त्मनः॑ । अ॒स्क॒न्दाय॑ ।
 यः॑ । वै॑ । अ॒ग्निम् । ऋ॒तु॒स्था॒मित्यृ॑तु – स्था॒म् । वे॒द ।
 ऋ॒तुर्. ऋ॒तु॒रित्यृ॑तुः – ऋ॒तुः । अ॒स्मै॑ । क॒ल्प॒मानः॑ । ए॒ति । प्र॒तीति॑ ।
 ए॒व । ति॒ष्ठति॑ । सँ॒व॒थ्स॒र इति॑ सं – व॒थ्स॒रः । वै॑ । अ॒ग्निः । 28 (50)

5.7.6.6

ऋ॒तु॒स्था॒स्तस्य॑ व॒सन्तः॑ शि॒रो॑ ग्री॒ष्मो दक्षि॑णः प॒क्षो व॒र्षाः
 पु॒च्छ॑ श॒रदु॑त्तरः प॒क्षो हे॑मन्तो म॒ध्यं पू॒र्वप॑क्षा-श्चि॒तयोऽप॑रप॒क्षाः
 पु॒रीष॑-म॒होरा॑न्नाणी॒ष्टका॑ ए॒ष वा अ॒ग्निर्.ऋ॒तु॒स्था॒ य ए॒वं
 वे॒द॒तुर्. ऋ॒तु॒रस्मै॑ क॒ल्प॒मान॑ ए॒ति प्र॒त्ये॒व ति॒ष्ठति॑ प्र॒जाप॑तिर्वा
 ए॒तं ज्यै॑ष्ठ्य॒कामो॑ न्य॒धत्त॑ ततो॒ वै स॒ ज्यै॑ष्ठ्य॒मगच्छ॑द्य
 ए॒वं वि॒द्वान॒ग्निं चि॑नुते () ज्यै॑ष्ठ्य॒मे॒व गच्छ॑ति । 29

5.7.6.6 - Padam

ऋ॒तु॒स्था॑ इत्यृ॒तु – स्थाः॑ । तस्य॑ । व॒सन्तः॑ । शि॒रः॑ । ग्री॒ष्मः॑ ।
दक्षि॑णः । प॒क्षः॑ । व॒र्षाः॑ । पु॒च्छ॑म् ॥ श॒रत् । उ॒त्तर॑ इत्युत् – तरः॑ ।
प॒क्षः॑ । हे॒मन्तः॑ । म॒ध्यम् ॥ पू॒र्वप॑क्षा इति पू॒र्व – प॒क्षाः॑ । चि॒तयः॑ ।
अ॒पर॑पक्षा इत्य॒पर – प॒क्षाः॑ । पु॒रीष॑म् । अ॒हो॒रा॒त्राणी॑त्यहः – रा॒त्राणि॑ ।
इ॒ष्टकाः॑ । ए॒षः॑ । वै । अ॒ग्निः॑ । ऋ॒तु॒स्था॑ इत्यृ॒तु – स्थाः॑ । यः॑ ।
ए॒वम् । वे॒द । ऋ॒तुर् ऋ॒तुरि॑त्यृ॒तुः – ऋ॒तुः॑ । अ॒स्मै । क॒ल्प॑मानः ।
ए॒ति । प्र॒तीति॑ । ए॒व । ति॒ष्ठति॑ । प्र॒जाप॑तिरिति प्र॒जा – प॒तिः॑ । वै ।
ए॒तम् । ज्यै॑ष्ठ्यकाम इति ज्यै॑ष्ठ्य – का॒मः॑ । नी॒ति । अ॒धत्त॑ । त॒तः॑ ।
वै । सः॑ । ज्यै॑ष्ठ्यम् ॥ अ॒गच्छ॑त् । यः॑ । ए॒वम् । वि॒द्वान् । अ॒ग्निम् ।
चि॒नु॒ते () । ज्यै॑ष्ठ्यम् ॥ ए॒व । ग॒च्छ॑ति । 29 (53)
(पृ॒थि॒वीं यँ॑च्छ – यथ् स्व॒यमा॑तृ॒ण्णा उ॒प॒थाय॑ – धे॒हृ – चा – ग्नि
– श्चि॑नु॒ते – त्री॑णि च) (A6)

5.7.7.1

यदाकू॑ताथ्॒ सम॑सु॒स्रोद्धृ॑दो वा॒ मन॑सो वा॒ संभृ॑तं चक्षु॑षो वा ।
तमनु॑ प्रेहि॑ सु॒कृत॑स्य लो॒कं यत्र॑ ऋ॒षयः॑ प्रथ॒मजा॑ ये पु॒राणाः॑ ।
एत॑ꣳ स॒धस्थ॑ परि॒ ते द॑दामि॒ यमा॑वहा॒च्छेव॑धिं जा॒तवे॑दाः ।
अ॒न्वाग॑न्ता य॒ज्ञप॑तिर्वो॒ अत्र॑ तꣳ स्म॒ जानी॑त पर॒मे व्यो॑मन् ।
जा॒नीता॑दे॒नं पर॑मे व्यो॒मन् दे॒वाः स॒धस्था॑ वि॒द रू॒पम॑स्य ।
॥
यदा॑गच्छात्- [] 30

5.7.7.1 - Padam

यत् । आ॒कू॒ता॒दि॒त्या - कू॒तात् । सम॑सु॒स्रो॒दि॒ति सं - असु॑स्रोत् ।
हृ॒दः । वा । मन॑सः । वा । संभृ॑तमि॒ति सं - भृ॑तम् । चक्षु॑षः ।
वा । तम् । अनु॑ । प्रे॒ति । इ॒हि । सु॒कृत॑स्येति॒ सु - कृत॑स्य ।
लो॒कम् । यत्र॑ । ऋ॒षयः॑ । प्रथ॒मजा॑ इति प्रथ॒म-जाः॑ । ये । पु॒राणाः॑ ।
ए॒तम् । स॒धस्थे॑ति॒ सध - स्थ॑ । परी॑ति । ते । द॒दामि॑ । यम् ।
आ॒वहा॑दि॒त्या - वहा॑त् । शे॒वधि॑मि॒ति शेव - धिम् । जा॒तवे॑दा इति॒
जा॒त - वे॒दाः । अ॒न्वाग॑न्तेत्यनु॒-आग॑न्ता । य॒ज्ञप॑तिरिति॒ यज्ञ॑-पतिः ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

वः । अत्र । तम् । स्म । जानीत । परमे । व्योमन्निति वि-ओमन् ।
जानीतात् । एनम् । परमे । व्योमन्निति वि - ओमन् । देवाः ।
सधस्था इति सध - स्थाः । विद । रूपम् । अस्य । यत् ।
आगच्छादित्या - गच्छात् । 30 (50)

5.7.7.2

पथिभिर्देवयानैरिष्टापूर्ते कृणुतादाविरस्मै ।
सं प्र च्यवध्वमनु सं प्र याताग्ने पथो देवयानान् कृणुध्वं ।
अस्मिन्थ् सधस्थे अद्युत्तरस्मिन् विश्वे देवा यजमानश्च सीदत ।
प्रस्तरेण परिधिना स्रुचा वेद्या च बर्हिषा ।
ऋचेमं यज्ञं नो वह सुवर्देवेषु गन्तवे ।
यदिष्टं यत् परादानं यद्दत्तं या च दक्षिणा । त - [] 31

5.7.7.2 - Padam

पथिभिरिति पथि - भिः । देवयानैरिति देव - यानैः । इष्टापूर्ते
इतीष्टा-पूर्ते । कृणुतात् । आविः । अस्मै । सम् । प्रेति । च्यवध्वम् ।
अन्विति । सम् । प्रेति । यात । अग्ने । पथः ।

दे॒व॒या॒ना॒नि॒ति॒ दे॒व॒ – या॒ना॒न् । कृ॒णु॒ध्व॒म् । अ॒स्मि॒न् ।
 स॒ध॒स्थ॒ इति॑ स॒ध॒ – स्थे॒ । अधी॑ति । उ॒त्तर॑स्मिन्नित्युत् – तर॒स्मि॒न् ।
 वि॒श्वे॑ ॥ दे॒वाः । य॒ज॒मा॒नः । च । सी॒द॒त । प्र॒स्त॒रे॒णे॒ति॒ प्र – स्त॒रे॒ण॑ ।
 परि॑धिनेति परि – धि॒ना ॥ सु॒चा॒ । वे॒द्या॑ । च । ब॒र्हि॒षा ॥ ऋ॒चा॑ ।
 इ॒म॒म् । य॒ज्ञ॒म् । नः॑ । व॒ह॒ । सु॒वः॑ । दे॒वेषु॑ । ग॒न्त॒वे॑ । यत् । इ॒ष्ट॒म् ।
 यत् । प॒रा॒दा॒न॒मि॒ति॒ प॒रा – दा॒न॒म् । यत् । द॒त्त॒म् । या॑ । च । द॒क्षि॑णा ।
 तत् । 31 (50)

5.7.7.3

–द॒ग्नि॒र्वै॒श्व॒क॒र्म॒णः॑ सु॒व॒र्दे॒वेषु॑ नो दधत् ।
 ये॒ना॒ स॒ह॒स्रं॑ व॒ह॒सि॑ ये॒ना॒ग्ने॑ स॒र्व॒वे॒द॒सं॑ ।
 ते॒ने॒मं॑ य॒ज्ञं॑ नो॒ व॒ह॒ सु॒व॒र्दे॒वेषु॑ ग॒न्त॒वे॑ ।
 ये॒ना॒ग्ने॑ द॒क्षि॒णा॒ यु॒क्ता॑ य॒ज्ञं॑ व॒ह॒न्त्यृ॒त्वि॒जः॑ ।
 ते॒ने॒मं॑ य॒ज्ञं॑ नो॒ व॒ह॒ सु॒व॒र्दे॒वेषु॑ ग॒न्त॒वे॑ ।
 ये॒ना॒ग्ने॑ सु॒कृ॒तः॑ प॒था॒ म॒धो॒र्धा॒रा॑ व्वा॒न॒शुः॑ ।
 ते॒ने॒मं॑ य॒ज्ञं॑ नो॒ व॒ह॒ सु॒व॒र्दे॒वेषु॑ ग॒न्त॒वे॑ () ।

यत्र धारा अनपेता मधोर्घृतस्य च याः ।

तदग्निर्वैश्वकर्मणः सुवर्देवेषु नो दधत् । 32

5.7.7.3 - Padam

अग्निः । वैश्वकर्मण इति वैश्व – कर्मणः । सुवः । देवेषु । नः ।

दधत् । येन । सहस्रम् । वहसि । येन । अग्ने ।

सर्ववेदसमिति सर्व – वेदसम् । तेन । इमम् । यज्ञम् । नः । वह ।

सुवः । देवेषु । गन्तवे । येन । अग्ने । दक्षिणाः । युक्ताः । यज्ञम् ।

वहन्ति । ऋत्विजः । तेन । इमम् । यज्ञम् । नः । वह । सुवः ।

देवेषु । गन्तवे । येन । अग्ने । सुकृत इति सु – कृतः । पथा ।

मधोः । धारा । व्यानशुरिति वि – आनशुः । तेन । इमम् । यज्ञम् ।

नः । वह । सुवः । देवेषु । गन्तवे () । यत्र । धाराः । अनपेता

इत्यनप – इताः । मधोः । घृतस्य । च । याः । तत् । अग्निः ।

वैश्वकर्मण इति वैश्व – कर्मणः । सुवः । देवेषु । नः ।

दधत् । 32 (64) (आगच्छात् – त – द्व्यानशु स्तेनेमं यज्ञं नो वह

सुवर्देवेषु गन्तवे – चतुर्दश च) (A7)

5.7.8.1

यास्ते॑ अग्ने॑ समि॒धो॑ या॒नि॒ धाम॑ या॒ जि॒ह्वा॑ जा॒तवे॑दो॒ यो अ॒र्चिः॑ ।
ये ते॑ अग्ने॑ मे॒डयो॑ य इ॒न्द्रव॑स्तेभि॒रात्मा॑नं॒ चि॒नुहि॑ प्र॒जा॒नन् ।
उ॒थ्स॒न्नय॑ज्ञो वा ए॒ष यद॑ग्निः किं॑ वा॒ऽहै॒तस्य॑ क्रि॒यते॑
किं॑ वा॒ न यद्वा॑ अ॒ध्वर्यु॑-र॒ग्नेश्चि॒न्वन्-॑न्त॒रेत्या॑त्म॒नो वै
तद॒न्तरे॑ति॒ यास्ते॑ अग्ने॑ समि॒धो॑ या॒नि- [] 33

5.7.8.1 - Padam

याः । ते । अग्ने । समि॒ध इति॑ सं – इ॒धः । या॒नि । धाम॑ । या ।
जि॒ह्वा । जा॒तवे॑द इति॑ जा॒त-वे॑दः । यः । अ॒र्चिः । ये । ते । अग्ने॑ ।
मे॒डयः॑ । ये । इ॒न्द्रवः॑ । तेभिः॑ । आ॒त्मान॑म् । चि॒नुहि॑ । प्र॒जा॒नन्नि॑ति
प्र – जा॒नन् । उ॒थ्स॒न्नय॑ज्ञ इत्यु॒थ्स॒न्न – य॑ज्ञः । वै । ए॒षः । यत् ।
अ॒ग्निः । किम् । वा । अ॒ह । ए॒तस्य॑ । क्रि॒यते॑ । किम् । वा । न ।
यत् । वै । अ॒ध्वर्युः॑ । अग्नेः॑ । चि॒न्वन् । अ॒न्तरे॑ती॒यन्तः॑ – ए॒ति ।
आ॒त्मनः॑ । वै । तत् । अ॒न्तः । ए॒ति । याः । ते । अग्ने॑ ।
समि॒ध इति॑ सं – इ॒धः । या॒नि । 33 (50)

5.7.8.2

धामे॑त्या॒है॒षा वा अ॒ग्नेः स्व॑यं चि॒तिर॒ग्निरे॒व तद॒ग्निं
चि॑नोति॒ नाध्व॑र्यु॒रात्म॑नोऽन्तरे॑ति चत॒स्र आ॒शाः
प्र॑चरन्त्व॒ग्नय॑ इ॒मं नो॑ य॒ज्ञं न॑यतु प्र॒जान॑न् ।
घृ॒तं पि॒न्वन्न॑ज॒रञ् सु॒वीरं॑ ब्र॒ह्म स॒मिद्-भ॑वत्याहु॒तीनां॑ ।
सु॒वर्गा॑य वा ए॒ष लो॒कायो॑प॒ धीय॑ते यत् कू॒र्मश्च॑त॒स्र आ॒शाः
प्र॑ चरन्त्व॒ग्नय॑ इत्याह-[] 34

5.7.8.2 - Padam

धाम॑ । इति॑ । आ॒ह । ए॒षा । वै । अ॒ग्नेः । स्व॑यंचि॒तिरिति॑
स्व॑यं - चि॒तिः । अ॒ग्निः । ए॒व । तत् । अ॒ग्निम् । चि॑नोति । न ।
अध्व॑र्युः । आ॒त्मनः॑ । अ॒न्तः । ए॒ति । चत॒स्रः । आ॒शाः । प्रेति॑ ।
चर॑न्तु । अ॒ग्नयः॑ । इ॒मम् । नः । य॒ज्ञम् । न॑यतु । प्र॒जान॑न्निति
प्र - जान॑न् । घृ॒तम् । पि॒न्वन्न॑ । अ॒जर॑म् । सु॒वीर॑मिति सु-वीर॑म् ।
ब्र॒ह्म । स॒मिदि॑ति सं - इत् । भ॒वति॑ । आ॒हु॒तीना॑मित्या - हु॒तीना॑म् ।
सु॒वर्गा॑येति सु॒वः - गा॑य । वै । ए॒षः । लो॒काय॑ । उपेति॑ । धी॒यते॑ ।

यत् । कूर्मः । चतस्रः । आशाः । प्रेति । चरन्तु । अग्नयः ।

इति । आह । 34 (50)

5.7.8.3

दिश॑ ए॒वैते॑न प्र॒ जाना॑तीमं नो॒ यजं॑ नयतु प्र॒जान॑न्नित्याह सु॒वर्ग॑स्य
लो॒कस्या॑भिनी॒त्यै ब्र॑ह्म॒ समिद्-॑भवत्याहु॒तीना-॑मित्याह ब्रह्म॒णा वै
दे॒वाः सु॒वर्गं॑ लो॒कमा॑यन् यद्-ब्रह्म॒ण्वत्यो॑पदधाति ब्रह्म॒णैव॑ तद्-
यज॑मानः सु॒वर्गं॑ लो॒कमे॑ति प्र॒जाप॑तिर्वा एष॒ यद॑ग्निस्तस्य प्र॒जाः
प॒शवः॑ छन्दा॒सि रू॒पं सर्वा॑न् वर्णा॒निष्ट॑कानां () कुर्याद् रू॒पेणै॒व
प्र॒जां प॒शून् छन्दा॑स्यव॒ रुन्धेऽथो॑ प्र॒जाभ्य॑ ए॒वैनं॑ प॒शुभ्यः॑ छन्दा॒भ्यो
ऽव॑रुद्ध्य चिनुते । 35

5.7.8.3 - Padam

दिशः॑ । ए॒व । ए॒तेन॑ । प्रेति॑ । जाना॑ति । इ॒मम् । नः॑ । य॒जम् ।
नय॑तु । प्र॒जान॑न्निति प्र - जान॑न् । इति॑ । आह॑ । सु॒वर्ग॑स्येति
सुवः॑ - गस्य॑ । लो॒कस्य॑ । अ॒भिनी॑त्या इत्यभि - नी॒त्यै । ब्रह्म॑ ।
समि॑दिति सं - इत् । भ॒वति॑ । आहु॑तीनामित्या - हू॒तीना॑म् । इति॑ ।

आह । ब्रह्मणा । वै । देवाः । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् ।

आयन् । यत् । ब्रह्मण्वत्येति ब्रह्मण् – वत्या । उपदधातीत्युप

– दधाति । ब्रह्मणा । एव । तत् । यजमानः । सुवर्गमिति

सुवः – गम् । लोकम् । एति । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । वै ।

एषः । यत् । अग्निः । तस्य । प्रजा इति प्र – जाः । पशवः ।

छन्दांसि । रूपम् । सर्वान् । वर्णान् । इष्टकानाम् () । कुर्यात् ।

रूपेण । एव । प्रजामिति प्र – जाम् । पशून् । छन्दांसि । अवेति ।

रुन्धे । अथो इति । प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः । एव । एनम् ।

पशुभ्य इति पशु – भ्यः । छन्दोभ्य इति छन्दः – भ्यः ।

अवरुध्येत्यव – रुध्य । चिनुते । 35 (66)

(यान्य – ग्नय इत्याहे – ष्टकानां – षोडश च) (A8)

5.7.9.1

मयि गृह्णाम्यग्रे अग्निं रायस्पोषाय सुप्रजास्त्वाय सुवीर्याय ।

मयि प्रजां मयि वर्चो दधाम्यरिष्टाः स्याम तनुवा सुवीराः ।

यो नो अग्निः पितरो हृथस्वन्तरमर्त्यो मर्त्यां आविवेश ।

त॒मा॒त्म॒न् परि॑ गृ॒ह्णी॑महे व॒यं मा सो॑ अ॒स्मा॒ꣳ अ॒व॒हा॒य॒ परा॑ गात् ।
यद॑ध्व॒र्यु॒रा॒त्म॒न्न॒ग्नि॑म-गृ॒ही॒त्वा॒ऽग्निं॑ चि॒नु॒या॒द्यौ॑ऽस्य
स्वो॑ऽग्नि॒स्तम॑पि - [] 36

5.7.9.1 - Padam

म॒यि॑ । गृ॒ह्णामि॑ । अ॒ग्ने॑ । अ॒ग्नि॑म् । रा॒यः॑ । पो॒षाय॑ । सु॒प्र॒जा॒स्त्वा॒येति॑
सु॒प्र॒जाः - त्वा॒य॑ । सु॒वी॒र्या॒येति॑ सु - वी॒र्या॑य । म॒यि॑ । प्र॒जामि॑ति
प्र - जा॒म् । म॒यि॑ । वर्चः॑ । द॒धामि॑ । अ॒रि॒ष्टाः॑ । स्या॒म॒ । त॒नु॒वा॑ ॥
सु॒वी॒रा इति॑ सु - वी॒राः॑ । यः । नः॑ । अ॒ग्निः॑ । पि॒तरः॑ । हृ॒त्स्वि॑ति
हृत् - सु॑ । अ॒न्तः॑ । अ॒म॒र्त्यः॑ । म॒र्त्या॑न् । आ॒वि॒वेशे॑त्या ॥ - वि॒वेश॑ ।
तम् । आ॒त्म॒न् । प॒रीति॑ । गृ॒ह्णी॑महे । व॒यम् । मा । सः॑ । अ॒स्मान् ।
अ॒व॒हा॒येत्य॑व - हा॒य॑ । प॒रेति॑ । गा॒त् । यत् । अ॒ध्व॒र्युः॑ । आ॒त्म॒न् ।
अ॒ग्नि॑म् । अ॒गृ॒ही॒त्वा । अ॒ग्नि॑म् । चि॒नु॒या॒त् । यः । अ॒स्य॑ । स्वः॑ ।
अ॒ग्निः॑ । तम् । अ॒पीति॑ । 36 (50)

5.7.9.2

यज॑मानाय॑ चि॒नुया॑दग्निं॑ ख॒लु॒ वै प॑शवोऽनु॑प तिष्ठ॑न्तेऽप॒क्रामु॑का
अस्मात्॑ प॒शवः॑ स्यु॒र्मयि॑ गृ॒ह्णाम्य॑ग्रे॒ अग्नि॑मित्याहाऽऽत्म॑न्नेव
स्व॑मग्निं॒ दा॒धार॑ नास्मात्॑ प॒शवोऽप॑ क्राम॑न्ति ब्र॒ह्मवा॑दिनो॒ वद॑न्ति
यन्मृ॑च्चाऽऽप॒श्चाग्ने॑र॒नाद्य॑मथ॒ कस्मान्मृ॑दा चा॒द्भिश्चाग्नि॑श्ची॒यत॑

इति॑ यद॒द्भिः॒ सं यौ॑ – [] 37

5.7.9.2 - Padam

यज॑मानाय॑ । चि॒नुया॑त् । अ॒ग्निम् । ख॒लु । वै । प॒शवः॑ । अनु॑ ।
उपे॑ति । तिष्ठ॑न्ते । अप॒क्रामु॑का इत्यप – क्रामु॑काः । अस्मात्॑ ।
प॒शवः॑ । स्युः॑ । मयि॑ । गृ॒ह्णामि॑ । अ॒ग्रे॑ । अ॒ग्निम् । इति॑ । आ॒ह ।
आ॒त्मन् । ए॒व । स्व॑म् । अ॒ग्निम् । दा॒धार॑ । न । अस्मात्॑ । प॒शवः॑ ।
अपे॑ति । क्राम॑न्ति । ब्र॒ह्मवा॑दिन इति॑ ब्र॒ह्म-वा॑दिनः । वद॑न्ति । यत् ।
मृत् । च । आ॒पः । च । अ॒ग्नेः॑ । अ॒नाद्य॑म् । अथ॑ । कस्मात्॑ ।
मृदा॑ । च । अ॒द्भिरि॑त्यत्-भिः । च । अ॒ग्निः॑ । ची॒यते॑ । इति॑ । यत् ।
अ॒द्भिरि॑त्यत् – भिः । सं यौ॑तीति॑ सं – यौति॑ । 37 (50)

5.7.9.3

–त्यापो वै सर्वा देवता देवताभिरेवैनं सृजति
यन्मृदा चिनोतीयं वा अग्निर्वैश्वानरोऽग्निनैव तदग्निं चिनोति
ब्रह्मवादिनो वदन्ति यन्मृदा चाद्भिश्चाग्निश्चीयतेऽथ
कस्मादग्निरुच्यते इति यच्छन्दोभिश्चिनोत्यग्नयो वै छन्दांसि
तस्मादग्निरुच्यतेऽथो इयं वा अग्निर्वैश्वानरो य – [] 38

5.7.9.3 - Padam

आपः । वै । सर्वाः । देवताः । देवताभिः । एव । एनम् । समिति ।
सृजति । यत् । मृदा । चिनोति । इयम् । वै । अग्निः । वैश्वानरः ।
अग्निना । एव । तत् । अग्निम् । चिनोति । ब्रह्मवादिन इति
ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति । यत् । मृदा । च । अद्भिरित्यत् – भिः ।
च । अग्निः । चीयते । अथ । कस्मात् । अग्निः । उच्यते । इति ।
यत् । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । चिनोति । अग्नयः । वै ।
छन्दांसि । तस्मात् । अग्निः । उच्यते । अथो इति । इयम् । वै ।
अग्निः । वैश्वानरः । यत् । 38 (50)

5.7.9.4

–न्मृदा चिनोति तस्माद्ग्निरुच्यते हिरण्येष्टका उप दधाति ज्योतिर्वै
हिरण्यं ज्योतिरेवाऽस्मिन् दधात्यथो तेजो वै हिरण्यं तेज
एवाऽऽत्मन् धत्ते यो वा अग्निं सर्वतोमुखं चिनुते सर्वासु
प्रजास्वन्नमत्ति सर्वा दिशोऽभि जयति गायत्रीं पुरस्तादुप दधाति
त्रिष्टुभं दक्षिणतो जगतीं पश्चादनुष्टुभमुत्तरतः पङ्क्तिं मध्य एष वा ()
अग्निः सर्वतोमुखस्तं य एवं विद्वाञ्चिनुते सर्वासु प्रजास्वन्नमत्ति
सर्वा दिशोऽभि जयत्यथो दिश्येव दिशं प्र वयति तस्माद्-दिशि
दिक् प्रोता ॥ 39

5.7.9.4 - Padam

मृदा । चिनोति । तस्मात् ॥ अग्निः । उच्यते । हिरण्येष्टका इति
हिरण्य – इष्टकाः । उपेति । दधाति । ज्योतिः । वै । हिरण्यम् ।
ज्योतिः । एव । अस्मिन् । दधाति । अथो इति । तेजः । वै ।
हिरण्यम् । तेजः । एव । आत्मन् । धत्ते । यः । वै । अग्निम् ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

सर्वतो॑मुखमि॒ति सर्व॑तः – मुख॑म् । चि॒नु॒ते । सर्वा॑सु । प्र॒जास्वि॑ति
प्र – जा॑सु । अन्न॑म् । अ॒त्ति । सर्वाः॑ । दि॒शः । अ॒भी॒ति । ज॒य॒ति ।
गा॒य॒त्रीम् । पु॒रस्ता॑त् । उ॒पे॒ति । द॒धा॒ति । त्रि॒ष्टु॒भम् । दक्षि॑णतः ।
ज॒गती॑म् । प॒श्चात् । अ॒नु॒ष्टु॒भमि॒त्यनु॑-स्तु॒भम् । उ॒त्तर॑त् इत्यु॒त्-तर॑तः ।
प॒ङ्क्ति॑म् । म॒ध्ये । ए॒षः । वै () । अ॒ग्निः । सर्व॑तो॒मुख इति॑
सर्व॑तः – मुखः॑ । तम् । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान् । चि॒नु॒ते । सर्वा॑सु ।
प्र॒जास्वि॑ति प्र-जा॑सु । अन्न॑म् । अ॒त्ति । सर्वाः॑ । दि॒शः । अ॒भी॒ति ।
ज॒य॒ति । अथो॑ इति॑ । दि॒शि । ए॒व । दि॒शम् । प्रे॑ति । व॒य॒ति ।
तस्मा॑त् । दि॒शि । दिक् । प्रो॒ते॒ति प्र – उ॒ता । 39 (75)

(अपि॑-सँ॒यौति॑-वै॒श्वान॑रो य-देष॑ वै-पञ्च॑विंशतिश्च) (A9)

5.7.10.1

प्र॒जाप॑तिर॒ग्निम॑सृ॒जत॑ सोऽस्मा॑त् सृ॒ष्टः प्रा॒ङ् प्रा॑ऽ*द्र॒वत् तस्मा॑ अ॒श्वं
प्र॒त्यास्य॑थ् स दक्षि॑णाऽऽव॒र्तत॑ तस्मै॑ वृ॒ष्णिं प्र॒त्यास्य॑थ् स
प्र॒त्यङ्ङाऽव॑र्तत॑ तस्मा॑ ऋ॒षभं॑ प्र॒त्यास्य॑थ् स उ॒दङ्ङाऽव॑र्तत॑

तस्मै॑ ब॒स्तं॑ प्र॒त्यास्य॑त् स ऊ॒र्ध्वो॑ऽद॒वत् तस्मै॑ पु॒रुषं॑
 प्र॒त्यास्य॑द्यत् प॒शुशी॑र्षा॒ण्युप॑दधाति॒ सर्व॑त ए॒वैन॑-[] 40

5.7.10.1 - Padam

प्र॒जाप॑तिरिति॒ प्र॒जा – प॒तिः । अ॒ग्नि॑म् । अ॒सृज॑त् । सः । अ॒स्मात् ।
 सृ॒ष्टः । प्रा॒ङ् । प्रे॑ति । अ॒द॒वत् । तस्मै॑ । अ॒श्व॑म् । प्र॒तीति॑ । आ॒स्य॑त् ।
 सः । द॒क्षि॑णा । ए॒ति । अ॒वर्त॑त् । तस्मै॑ । वृ॒ष्णि॑म् । प्र॒तीति॑ ।
 आ॒स्य॑त् । सः । प्र॒त्यङ् । ए॒ति । अ॒वर्त॑त् । तस्मै॑ । ऋ॒षभ॑म् ।
 प्र॒तीति॑ । आ॒स्य॑त् । सः । उ॒दङ् । ए॒ति । अ॒वर्त॑त् । तस्मै॑ । ब॒स्त॑म् ।
 प्र॒तीति॑ । आ॒स्य॑त् । सः । ऊ॒र्ध्वः । अ॒द॒वत् । तस्मै॑ । पु॒रुष॑म् ।
 प्र॒तीति॑ । आ॒स्य॑त् । यत् । प॒शुशी॑र्षा॒णीति॑ प॒शु – शी॑र्षा॒णि ।
 उप॑दधातीत्युप – दधाति । सर्व॑तः । ए॒व । ए॒न॑म् । 40 (50)

5.7.10.2

म॒वरु॑द्ध्य चि॒नुत् ए॒ता वै प्रा॑णभृ॒त-श्चक्षु॑ष्मतीरि॒ष्टका॑ यत् प॒शुशी॑र्षा॒णि
 यत् प॒शुशी॑र्षा॒ण्युप॑दधाति॒ ताभि॑रेव यज॒मानो॑ऽमुष्मिन् लो॒के
 प्रा॒णित्य॑थो ताभि॑रेवास्मा॒ इमे॑ लो॒काः प्र भा॑न्ति मृ॒दाऽभि॑लिप्योप॑

दधाति मेध्यत्वाय पशुर्वा एष यदग्निरन्नं पशव एष खलु वा
अग्निर्यत् पशुशीर्षाणि यं कामयेत कनीयोऽस्यान्नञ् - [] 41

5.7.10.2 - Padam

अवरुध्येत्यव - रुध्य । चिनुते । एताः । वै ।
प्राणभृत इति प्राण - भृतः । चक्षुष्मतीः । इष्टकाः । यत् ।
पशुशीर्षाणीति पशु - शीर्षाणि । यत् । पशुशीर्षाणीति
पशु - शीर्षाणि । उपदधातीत्युप - दधाति । ताभिः । एव ।
यजमानः । अमुष्मिन् । लोके । प्रेति । अनिति । अथो इति ।
ताभिः । एव । अस्मै । इमे । लोकाः । प्रेति । भान्ति । मृदा ।
अभिलिप्येत्यभि - लिप्य । उपेति । दधाति । मेध्यत्वायेति
मेध्य-त्वाय । पशुः । वै । एषः । यत् । अग्निः । अन्नम् । पशवः ।
एषः । खलु । वै । अग्निः । यत् । पशुशीर्षाणीति
पशु-शीर्षाणि । यम् । कामयेत । कनीयः । अस्य ।
॥
अन्नम् । 41 (50)

5.7.10.3

स्यादिति॑ सं॒तरां॑ तस्य॑ पशु॑शीर्॒षाण्युप॑ दध्यात् कनीय॑ ए॒वास्यान्नं॑
भवति॑ यं का॒मये॑त॒ समाव॑दस्यान्नञ्च॑ स्यादिति॑ मध्यतस्तस्योप॑ दध्यात्
समाव॑-दे॒वास्यान्नं॑ भवति॑ यं का॒मये॑त भूयोऽस्याऽन्नञ्च॑ स्यादित्यन्तेषु॑
तस्य॑ व्यु॒दूह्योप॑ दध्यादन्तत॑ ए॒वास्मा॑ अन्नमव॑ रुन्धे भूयोऽस्यान्नं॑

भवति () । 42

5.7.10.3 - Padam

स्यात् । इति॑ । सं॒तरामि॑ति सं - तराम् । तस्य॑ । पशु॑शीर्॒षाणीति॑
पशु - शीर्॒षाणि॑ । उपेति॑ । दध्यात् । कनीयः॑ । ए॒व । अ॒स्य ।
अन्नम्॑ । भवति॑ । यम् । का॒मये॑त । समावत् । अ॒स्य । अन्नम्॑ ।
स्यात् । इति॑ । मध्यतः॑ । तस्य॑ । उपेति॑ । दध्यात् । समावत् । ए॒व ।
अ॒स्य । अन्नम्॑ । भवति॑ । यम् । का॒मये॑त । भूयः॑ । अ॒स्य । अन्नम्॑ ।
स्यात् । इति॑ । अन्तेषु॑ । तस्य॑ । व्यु॒दूह्येति॑ वि - उदूह्य । उपेति॑ ।
दध्यात् । अन्ततः॑ । ए॒व । अ॒स्मै । अन्नम्॑ । अवेति॑ । रुन्धे॑ । भूयः॑ ।
अ॒स्य । अन्नम्॑ । भवति () । 42 (50)

(ए॒न- म॒स्या॒न्नं - भू॒योऽस्याऽन्नं॑ भवति) (A10)

5.7.11.1

स्ते॒गान् द॒ष्ट्रा॑भ्यां॑ म॒ण्डू॒कान् जं॑भ्ये॒भिरा॑द॒कां-खा॒देनो॑र्ज॒ः
स॒ सू॒देना॑*ऽरण्यं॑ जा॒न्बी॒लेन॑ मृ॒दं ब॒र्स्वे॑भिः
श॒र्करा॑भि॒रव॒का॒मव॒काभिः॑ श॒र्करा॑मु॒त्सा॒देन॑ जि॒ह्वा॒मव॒क्रन्दे॑न॒ तालु॑
सर॑स्वतीं जि॒ह्वा॒ग्रेण॑ । 43

5.7.11.1 - Padam

स्ते॒गान् । द॒ष्ट्रा॑भ्याम् । म॒ण्डू॒कान् । जं॑भ्ये॒भिः । आ॑द॒काम् ।
खा॒देन॑ । ऊ॒र्जम् । स॒ सू॒देने॑ति सं-सू॒देन॑ । अ॒रण्यम् । जा॒न्बी॒लेन॑ ।
मृ॒दम् । ब॒र्स्वे॑भिः । श॒र्करा॑भिः । अ॒व॒काम् । अ॒व॒काभिः॑ । श॒र्करा॑म् ।
उ॒त्सा॒देने॑त्युत् - सा॒देन॑ । जि॒ह्वा॒म् । अ॒व॒क्रन्दे॑नेत्यव - क्रन्दे॑न ।
ता॒लुम् । सर॑स्वतीम् । जि॒ह्वा॒ग्रेणे॑ति जि॒ह्वा - अ॒ग्रेण॑ । 43 (22)

(स्ते॒गान् - द्वा॒विंश॑तिः) (A11)

5.7.12.1

वाज॑ ह॒नू॒भ्याम॑प आ॒स्ये॑नाऽऽ*दि॒त्या-ञ्छ॑मश्रु॒भि-रु॒पया॑म-
म॒धरे॑णोष्ठे॒न स॒दु॒त्तरे॑णान्तरे॒णा-नू॑काशं प्र॒काशे॑न बा॒ह्य॑ स्तनयि॒त्नुं

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

निर्बा॑धेन॑ सू॒र्या॒ग्नी॑ चक्षु॑र्भ्याँ॑ वि॒द्यु॒तौ॑ क॒नान॑काभ्याम॒शनिं॑ म॒स्तिष्के॑ण
बलं॑ म॒ज्जभिः॑ । 44

5.7.12.1 - Padam

वा॒जम्॑ । ह॒नू॒भ्या॒मिति॑ ह॒नु - भ्या॒म् । अ॒पः । आ॒स्ये॑न । आ॒दि॒त्यान् ।
श्म॑श्रुभि॒रिति॑ श्मश्रु - भिः । उ॒प॒या॒ममि॑त्युप - या॒मम् । अ॒ध॒रेण॑ ।
ओ॒ष्ठेन॑ । सत् । उ॒त्त॒रेणे॑त्युत् - त॒रेण॑ । अ॒न्त॒रेण॑ ।
अ॒नू॒का॒शमि॑त्यनु - का॒शम् । प्र॒का॒शेने॑ति प्र - का॒शेन॑ । बा॒ह्यम्॑ ।
स्त॒न॒यि॒त्नुम् । निर्बा॑धेने॒ति निः-बा॑धेन । सू॒र्या॒ग्नी॑ इति॑ सू॒र्य-अ॒ग्नी ।
चक्षु॑र्भ्या॒मिति॑ चक्षुः - भ्या॒म् । वि॒द्यु॒तावि॑ति वि - द्यु॒तौ॑ ।
क॒नान॑काभ्याम् । अ॒शनि॑म् । म॒स्तिष्के॑ण । ब॒लम् । म॒ज्जभि॑रिति॑
म॒ज्ज - भिः । 44 (25) (वा॒जं प॒ञ्चविं॑शतिः) (A12)

5.7.13.1

कू॒र्मा-ञ्छ॒फैर॑च्छ॒लाभिः॑ क॒पिञ्ज॑लान्थ॒साम॑ कु॒ष्ठिका॑भिर्ज॒वं
जङ्घा॑भि॒रग॑दं जा॒नु॒भ्यां वी॑र्यं कु॒हा॒भ्यां भ॒यं प्र॑चा॒ला॒भ्यां
गु॒हो॒प॒पक्षा॑भ्या-म॒श्वि॒नाव॑ सा॒भ्यामदि॑ति शी॒र्ष्णा॑ निर्ऋ॒तिं

निर्जाल्मकेन शीर्ष्णा । 45

5.7.13.1 - Padam

कूर्मान् । शफैः । अच्छलाभिः । कपिञ्जलान् । साम् । कुष्ठिकाभिः ।
जवम् । जङ्घाभिः । अगदम् । जानुभ्यामिति जानु-भ्याम् । वीर्यम् ।
कुहाभ्याम् । भयम् । प्रचालाभ्यामिति प्र - चालाभ्याम् । गुहा ।
उपपक्षाभ्यामित्युप - पक्षाभ्याम् । अश्विनौ । अञ्साभ्याम् ।
अदितिम् । शीर्ष्णा । निर्ऋतिमिति निः - ऋतिम् । निर्जाल्मकेनेति
निः-जाल्मकेन । शीर्ष्णा । 45 (23)

(कूर्मान्-त्रयोविंशतिः) (A13)

5.7.14.1

योक्त्रं गृद्घ्राभिर्युगमानतेन चित्तं मन्याभिः संक्रोशान् प्राणैः
प्रकाशेन त्वचं पराकाशेनान्तरां मशकान् केशैरिन्द्रं स्वपसा
वहेन बृहस्पतिं शकुनिसादेन रथमुष्णिहाभिः । 46

5.7.14.1 - Padam

योक्त्रम्॑ । गृद्धा॑भिः । यु॒गम् । आ॒न॒ते॒ने॒त्या - न॒ते॒न । चि॒त्तम् ।
म॒न्या॑भिः । सं॒क्रो॒शा॒निति॑ सं - क्रो॒शा॒न् । प्रा॒णै॒रिति॑ प्र - अ॒नैः ।
प्र॒का॒शे॒नेति॑ प्र - का॒शे॒न । त्वच॑म् । प॒रा॒का॒शे॒नेति॑ प॒रा - का॒शे॒न ।
अ॒न्त॒राम् । म॒श॒का॒न् । के॒शैः॑ । इ॒न्द्रम् । स्व॒प॒सेति॑ सु - अ॒प॒सा ।
व॒हे॒न । बृ॒ह॒स्प॒तिम् । श॒कु॒नि॒सा॒दे॒नेति॑ श॒कु॒नि - सा॒दे॒न । रथ॑म् ।
उ॒ष्णि॒हा॒भिः । 46 (21) (योक्त्र - मेकविंशतिः) (A14)

5.7.15.1

मि॒त्रा॒व॒रु॒णौ श्रो॒णी॑भ्यामिन्द्रा॒ग्नी शि॒ख॒ण॒डा॒भ्या - मि॒न्द्रा॒बृ॒ह॒स्प॒ती
ऊ॒रु॒भ्या॑मिन्द्रा॒विष्णू॑ अ॒ष्टी॒वद्भ्या॑ स॒वि॒ता॒रं पु॒च्छे॑न
ग॒न्ध॒र्वा॒ञ्छे॒पे॒ना - फ॒स॒र॒सो मु॒ष्का॒भ्यां प॒व॒मा॒नं पा॒यु॒ना प॒वि॒त्रं
पो॒त्रा॒भ्या॑मा॒क्र॒मण॑ स्थू॒रा॒भ्यां प्र॒ति॒क्र॒मणं॑ कु॒ष्ठा॒भ्यां । 47

5.7.15.1 - Padam

मि॒त्रा॒व॒रु॒णा॒विति॑ मि॒त्रा - व॒रु॒णौ । श्रो॒णी॑भ्यामि॒ति श्रो॒णि - भ्या॑म् ।
इ॒न्द्रा॒ग्नी इ॒तीन्द्र - अ॒ग्नी । शि॒ख॒ण॒डा॒भ्याम् ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

इन्द्रा॑बृ॒हस्प॑ती इतीन्द्रा॑ – बृ॒हस्प॑ती । ऊ॒रुभ्या॑मित्यू॒रु – भ्या॑म् ।
इन्द्रा॑विष्णू॒ इतीन्द्रा॑ – विष्णू॑ । अ॒ष्टीव॑द्भ्या॒मित्य॑ष्टीवत् – भ्या॑म् ।
स॒वि॒तार॑म् । पु॒च्छे॑न । ग॒न्ध॒र्वान् । शो॑पेन । अ॒प्सर॑सः ।
मु॒ष्का॑भ्याम् । प॒व॒मा॒नम् । पा॒यु॒ना । प॒वि॒त्रम् । पो॒त्रा॑भ्याम् ।
आ॒क्र॒म॒ण॒मि॒त्या – क्र॒म॒ण॒म् । स्थू॒रा॑भ्याम् ।
प्र॒ति॒क्र॒म॒ण॒मि॒ति॒ प्रति – क्र॒म॒ण॒म् । कु॒ष्ठा॑भ्याम् । 47 (22)

(मि॒त्रा॒वरु॑णौ – द्वा॒विं॒शतिः) (A15)

5.7.16.1

इन्द्र॑स्य क्रो॒डो ऽदि॑त्यै पा॒जस्य॑ दि॒शां ज॒त्रवो॑ जी॒मू॒तान् हृ॒दयौ॑प॒शाभ्या॑-
म॒न्त॒रि॒क्षं पु॒रि॒तता॑ नभ॑ उ॒दर्ये॑ण॒न्द्राणीं॑ प्ली॒हा व॒ल्मी॒कान् क्लो॒म्ना गि॒रीन्
प्ला॒शि॒भिः स॒मु॒द्र॒मु॒दरे॑ण वै॒श्वान॑रं भ॒स्मना॑ । 48

5.7.16.1 - Padam

इन्द्र॑स्य । क्रो॒डः । अ॒दि॒त्यै । पा॒जस्य॑म् । दि॒शाम् । ज॒त्रवः॑ ।
जी॒मू॒तान् । हृ॒दयौ॑प॒शाभ्या॑मि॒ति॒ हृ॒दय॑ – औ॒प॒शा॒भ्याम् । अ॒न्त॒रि॒क्षम् ।
पु॒रि॒तता॑ । नभः॑ । उ॒दर्ये॑ण । इ॒न्द्रा॑णीम् । प्ली॒हा । व॒ल्मी॒कान् ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

क्लो॒म्ना । गि॒रीन् । प्ला॒शिभि॒रिति॑ प्ला॒शि-भिः॑ । समु॒द्रम् । उद॒रेण॑ ।
वैश्वा॒नरम्॑ । भस्म॒ना । 48 (22) (इन्द्र॑स्य - द्वावि॒ंशतिः॑) (A16)

5.7.17.1

पू॒ष्णो वनि॑ष्ठुरन्धा॒हेः स्थू॑रगु॒दा सर्पा॑न् गु॒दाभि॑र् ऋ॒तून् पृ॑ष्ठीभि॒र्दिवं॑
पृ॒ष्ठेन॑ वसू॒नां प्र॒थमा॑ की॒कसा॑ रु॒द्राणां॑ द्वि॒तीया॑ ऽऽदि॒त्यानां॑ तृ॒तीया॑
ऽङ्गि॑रसां चतु॒र्थी सा॒ध्यानां॑ पञ्च॒मी विश्वे॑षां दे॒वानां॑ ष॒ष्ठी । 49

5.7.17.1 - Padam

पू॒ष्णः । वनि॑ष्ठुः । अन्धा॑हेरित्यन्ध-अ॒हेः । स्थू॑रगु॒देति॑ स्थू॒र - गु॒दा ।
सर्पा॑न् । गु॒दाभिः॑ । ऋ॒तून् । पृ॑ष्ठीभि॒रिति॑ पृ॒ष्ठि - भिः॑ । दि॒वम् ।
पृ॒ष्ठेन॑ । वसू॒नाम् । प्र॒थमा॑ । की॒कसा॑ । रु॒द्राणां॑ । द्वि॒तीया॑ ।
आदि॒त्यानां॑ । तृ॒तीया॑ । अङ्गि॑रसाम् । चतु॒र्थी । सा॒ध्यानां॑ ।
पञ्च॒मी । विश्वे॑षाम् । दे॒वानां॑ । ष॒ष्ठी । 49 (24)

(पू॒ष्ण - श्रु॑तुर्वि॒ंशतिः॑) (A17)

5.7.18.1

ओजो॑ ग्री॒वाभिर्-॑नि॒र्ऋ॑तिमस्थभिरिन्द्र॑ स्वप॑सा वहे॑न रुद्र॑स्य
वि॒चलः॑ स्क्न्धो॑ ऽहो॒रात्रयो॑र्द्वि॒तीयो॑ ऽर्ध॒मासानां॑ तृ॒तीयो॑ मा॒सां च॑तुर्थ
ऋ॒तूनां॑ पञ्चमः॑ सँव॑त्सरस्य षष्ठः॑ । 50

5.7.18.1 - Padam

ओजः॑ । ग्री॒वाभिः॑ । नि॒र्ऋ॑तिमिति निः-ऋ॑तिम् ।
अस्थ॑भिरित्यस्थ-भिः॑ । इन्द्र॑म् । स्वप॑सेति सु - अप॑सा । वहे॑न ।
रुद्र॑स्य । वि॒चल इति॑ वि - चलः॑ । स्क्न्धः॑ ।
अहो॒रात्रयो॑रित्यहः - रात्रयोः॑ । द्वि॒तीयः॑ ।
अर्ध॒मासाना॑मित्यर्ध - मा॒सानाम् । तृ॒तीयः॑ । मा॒साम् । च॑तुर्थः॑ ।
ऋ॒तूनाम् । पञ्चमः॑ । सँव॑त्सरस्येति सं - व॒त्सरस्य॑ ।
षष्ठः॑ । 50 (20) (ओजो - वि॒शतिः) (A18)

5.7.19.1

आ॒नन्दं॑ न॒न्दथु॑ना॒ कामं॑ प्रत्यासाभ्यां॑ भय॑ शि॒तीम॑भ्यां॑ प्रशिषं॑
प्र॒शासा॑भ्यां॑ सूर्या॑चन्द्र॒मसौ॑ वृ॒क्याभ्या॑ श्याम॑शब॒लौ म॑तस्नाभ्यां॑
व्युष्टि॑ रूपेण॑ नि॒म्बुक्ति॑मरूपेण । 51

5.7.19.1 - Padam

आ॒न॒न्द॒मि॒त्या॑ – न॒न्द॒म् । न॒न्द॒थु॒ना॑ । का॒म॒म् । प्र॒त्या॒सा॒भ्या॒मि॒ति॑
प्र॒ति॑ – आ॒सा॒भ्या॒म् । भ॒य॒म् । शि॒ती॒म॒भ्या॒मि॒ति॑ शि॒ती॒म॑ – भ्या॒म् ।
प्र॒शि॒ष॒मि॒ति॑ प्र – शि॒ष॒म् । प्र॒शा॒सा॒भ्या॒मि॒ति॑ प्र – शा॒सा॒भ्या॒म् ।
सू॒र्या॑च॒न्द्र॒म॒सा॒वि॒ति॑ सू॒र्या॑ – च॒न्द्र॒म॒सौ॑ । वृ॒क्या॑भ्या॒म् ।
श्या॒म॒श॒ब॒ला॒वि॒ति॑ श्या॒म॑ – श॒ब॒लौ॑ । म॒त॒स्ना॑भ्या॒म् । व्यु॒ष्टि॒मि॒ति॑
वि॒-उ॒ष्टि॒म् । रू॒पे॒ण॑ । नि॒मृ॒क्ति॒मि॒ति॑ नि॒-मृ॒क्ति॒म् । अ॒रू॒पे॒ण॑ । 51 (16)

(आ॒न॒न्द॒ञ् - षोड॑श) (A19)

5.7.20.1

अ॒ह॒र्मा॑ञ्से॒न॒ रा॒त्रिं॑ पी॒व॒सा॒ऽपो॑ यू॒षे॒ण॑ घृ॒त॑ञ् र॒से॒न॒ श्यां॑ व॒स॒या॑
दू॒षी॑का॒भि-ह्रा॒दु॒नि-म॑श्रु॒भिः॑ पृ॒ष्वां॑ दि॒व॑ञ् रू॒पे॒ण॑ नक्ष॒त्रा॒णि॑ प्र॒ति॒रू॒पे॒ण॑
पृ॒थि॒वीं॑ च॒र्म॒णा॑ छ॒वीं॑ छ॒व्यो॑ पा॒कृ॒ता॒य॑ स्वा॒हा ऽऽल॑ब्धाय स्वा॒हा हु॒ता॒य॑
स्वा॒हा॑ । 52

5.7.20.1 - Padam

अ॒हः॑ । मा॒॒से॒न॑ । रा॒त्रि॒म् । पी॒व॒सा॑ । अ॒पः॑ । यू॒षे॒ण॑ । घृ॒त॒म् । र॒से॒न॑ ।
 श्या॒म् । व॒स॒या॑ । दू॒षी॒का॒भिः॑ । हा॒दु॒नि॒म् । अ॒श्रु॒भि॒रि॒त्य॒श्रु॑ – भिः॑ ।
 पृ॒ष्वा॒म् । दि॒व॒म् । रू॒पे॒ण॑ । न॒क्ष॒त्रा॒णि॑ । प्र॒ति॒रू॒पे॒णे॒ति॑ प्र॒ति – रू॒पे॒ण॑ ।
 पृ॒थि॒वी॒म् । च॒र्म॒णा॑ । छ॒वी॒म् । छ॒व्या॑ । उ॒पा॒कृ॒ता॒ये॒त्यु॒प – आ॒कृ॒ता॒य॑ ।
 स्वा॒हा॑ । आ॒ल॒ब्धा॒ये॒त्या – ल॒ब्धा॒य॑ । स्वा॒हा॑ । हु॒ता॒य॑ ।
 स्वा॒हा॑ । 52 (28) (अ॒हर – ष्टा॒वि॒ंश॒तिः) (A20)

5.7.21.1

अ॒ग्नेः॑ प॒क्ष॒तिः॑ स॒र॒स्व॒त्यै॑ नि॒प॒क्ष॒तिः॑ सो॒म॒स्य॑ तृ॒तीया॑ऽपां
 च॒तु॒र्थ्यो॑ष॒धी॒नां॑ प॒ञ्च॒मी॑ सँ॒व॒थ्स॒र॒स्य॑ ष॒ष्ठी॑ म॒रु॒ता॒ स॒प्त॒मी॑
 बृ॒ह॒स्प॒ते॒र॒ष्ट॒मी॑ मि॒त्र॒स्य॑ न॒व॒मी॑ व॒रु॒ण॒स्य॑ द॒श॒मी॒न्द्र॒स्यै॑का॒द॒शी॑ वि॒श्वे॑षां
 दे॒वा॒नां॑ द्वा॒द॒शी॑ द्वा॒वा॒पृ॒थि॒व्योः॑ पा॒र्श्वं॑ य॒म॒स्य॑ पा॒टूरः॑ । 53

5.7.21.1 - Padam

अ॒ग्नेः॑ । प॒क्ष॒तिः॑ । स॒र॒स्व॒त्यै॑ । नि॒प॒क्ष॒ति॒रि॒ति॑ नि॒प॒क्ष॒तिः॑ । सो॒म॒स्य॑ ।
 तृ॒तीया॑ । अ॒पाम् । च॒तु॒र्थी॑ । ओ॒ष॒धी॒नाम् । प॒ञ्च॒मी॑ ।
 सँ॒व॒थ्स॒र॒स्ये॒ति॑ सं – व॒थ्स॒र॒स्य॑ । ष॒ष्ठी॑ । म॒रु॒ता॒म् । स॒प्त॒मी॑ ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

बृ॒हस्प॑तेः । अ॒ष्ट॒मी । मि॒त्र॒स्य॑ । न॒व॒मी । व॒रु॒ण॒स्य॑ । द॒श॒मी ।
इन्द्र॑स्य । ए॒का॒द॒शी । वि॒श्वे॑षाम् । दे॒वाना॑म् । द्वा॒द॒शी ।
द्या॒वापृ॑थि॒व्यो॒रिति॑ द्या॒वा-पृ॑थि॒व्योः । पा॒र्श्व॑म् । य॒म॒स्य॑ । पा॒टूरः॑ । 53

(29) (अग्ने-रेकान्न त्रिंशत्) (A21)

5.7.22.1

वा॒योः प॑क्ष॒तिः सर॑स्व॒तो नि॒प॒क्ष॒ति-श्च॑न्द्र॒म॒स-स्तृ॑तीया॒ नक्ष॑त्राणां
चतु॑र्था॒ सवि॑तुः पञ्च॒मी रु॒द्र॒स्य॑ षष्ठी॒ सर्पा॑णां स॒प्त॒म्य॒र्य॒म्णोऽष्ट॑मी
त्वष्टु॑र्न॒व॒मी धा॒तुर्द॑श॒मीन्द्रा॑ण्या॒ एका॑द॒श॒त्यदि॑त्यै द्वा॒द॒शी द्या॒वापृ॑थि॒व्योः
पा॒र्श्वं य॑म्यै पा॒टूरः॑ । 54

5.7.22.1 - Padam

वा॒योः । प॑क्ष॒तिः । सर॑स्व॒तः । नि॒प॒क्ष॒ति॒रिति॑ नि – प॑क्ष॒तिः ।
च॒न्द्र॒म॒सः । तृ॒तीया॑ । नक्ष॑त्राणा॒म् । चतु॑र्था॒ । सवि॑तुः । पञ्च॒मी ।
रु॒द्र॒स्य॑ । षष्ठी॒ । सर्पा॑णा॒म् । स॒प्त॒मी । अ॒र्य॒म्णः । अ॒ष्ट॒मी । त्वष्टुः॑ ।
न॒व॒मी । धा॒तुः । द॒श॒मी । इन्द्रा॑ण्याः । ए॒का॒द॒शी । अदि॑त्यै ।
द्वा॒द॒शी । द्या॒वापृ॑थि॒व्यो॒रिति॑ द्या॒वा – पृ॑थि॒व्योः । पा॒र्श्व॑म् । य॒म्यै॑ ।

पाटूरः । 54 (28) (वायो – रष्टाविंशतिः) (A22)

5.7.23.1

पन्थाम॑नू॒वृग्भ्या॑ञ् सं॒तति॑ स्ना॒व॒न्या॑भ्या॒ञ् शु॒कान्॑ पि॒त्तेन॑ हरि॒माणं॑
य॒क्ना॑ ह॒ली॒क्ष्णान्॑ पा॒पवा॑तेन॒ कू॒श्माञ्छ॑कभिः श॒व॒र्तानू॑व॒ध्येन॑ शु॒नो
वि॒श॒स॒नेन॑ सर्पा॒न् लो॑हि॒तग॑न्धेन॒ वया॑ञ्सि प॒क्वग॑न्धेन॒ पिपी॑लिकाः
प्र॒शादे॑न । 55

5.7.23.1 - Padam

पन्थाम् । अनु॒वृग्भ्या॑मित्यनु॒वृक् - भ्याम् । सं॒तति॑मिति सं-ततिम् ।
स्ना॒व॒न्या॑भ्याम् । शु॒कान् । पि॒त्तेन॑ । हरि॒माणम् । य॒क्ना । ह॒ली॒क्ष्णान् ।
पा॒पवा॑तेनेति पाप - वा॒तेन॑ । कू॒श्मान् । श॒कभिरि॑ति श॒क - भिः ।
श॒व॒र्तान् । ऊ॒व॒ध्येन॑ । शु॒नः । वि॒श॒स॒नेनेति॑ वि - श॒स॒नेन॑ । सर्पा॒न् ।
लो॒हि॒तग॑न्धेनेति लो॒हित - ग॑न्धेन॒ वया॑ञ्सि । प॒क्वग॑न्धेनेति
प॒क्व - ग॑न्धेन॒ पिपी॑लिकाः । प्र॒शादे॑नेति प्र - शा॒देन॑ । 55 (22)

(पन्थां - द्वाविंशतिः) (A23)

5.7.24.1

क्रमै॑रत्य॑क॒रमी॑द्-वा॒जी विश्वै॑र्दे॒वैर्य॑ज्ञियैः॑ सँ॒वि॒दानः॑ ।

स नो॑ नय सु॒कृत॑स्य लो॒कं तस्य॑ ते वय॑ꣳ स्व॒धया॑ मदे॒म । 56

5.7.24.1 - Padam

क्रमैः॑ । अती॑ति । अ॒क॒र॒मी॒त् । वा॒जी । विश्वैः॑ । दे॒वैः । य॒ज्ञि॒यैः॑ ।

सँ॒वि॒दान इति॑ सं - वि॒दानः॑ । सः । नः । नय॑ । सु॒कृत॑स्येति॑

सु - कृत॑स्य । लो॒कम् । तस्य॑ । ते । वय॑म् । स्व॒धयेति॑ स्व-धया॑ ॥

मदे॒म । 56 (18) (क्रमै॑ - र॒ष्टाद॑श) (A24)

5.7.25.1

द्यौ॑स्ते॒ पृ॒ष्ठं पृ॒थि॒वी स॒ध॒स्थ॒मा॒त्मान्तरि॑क्षꣳ स॒मु॒द्रो यो॒निः

सूर्य॑स्ते॒ चक्षु॑र्वा॒तः प्रा॒णश्च॒न्द्र॒माः श्रो॒त्रं मा॒साश्चा॒र्ध॒मा॒साश्च

पर्वा॑ण्यृतवो॒द्गानि॑ सँ॒व॒त्सरो॑ म॒हि॒मा । 57

5.7.25.1 - Padam

द्यौः । ते । पृ॒ष्ठम् । पृ॒थि॒वी । स॒ध॒स्थ॒मिति॑ स॒ध - स्थ॒म् । आ॒त्मा ।

अ॒न्त॒रि॒क्ष॒म् । स॒मु॒द्रः । यो॒निः । सूर्यः॑ । ते । चक्षुः॑ । वा॒तः । प्रा॒ण

इति॑ प्र - अ॒नः । च॒न्द्र॒माः । श्रो॒त्रम् । मा॒साः । च । अ॒र्ध॒मा॒सा

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

इत्य॑र्ध – मा॒साः । च॒ । प॒र्वा॒णि । ऋ॒तवः॑ । अ॒ङ्गानि॑ । सँ॒व॒थ्स॒र इति॑
सं – व॒थ्स॒रः । म॒हि॒मा । 57 (25) (द्यौ – पञ्च॑वि॒ंशतिः) (A25)

5.7.26.1

अ॒ग्निः प॒शु॒रा॒सीत् ते॒ना॒य॒जन्त॑ स ए॒तं लो॒क॒म॒ज॒यद्-यस्मि॑न्न॒ग्निः स
ते लो॒क॒स्तं जे॒ष्य॒स्य॒थाव॑ जिघ्र॒ वा॒युः प॒शु॒रा॒सीत् ते॒ना॒य॒जन्त॑ स ए॒तं
लो॒क॒म॒ज॒यद्-यस्मि॑न् वा॒युः स ते लो॒क॒स्तस्मा॑त् त्वा॒ऽन्त॑रे॒ष्यामि॑
यदि॑ ना॒व॒जिघ्र॑स्यादित्यः प॒शु॒रा॒सीत् ते॒ना॒य॒जन्त॑ स ए॒तं
लो॒क॒म॒ज॒यद् यस्मि॑ – () –न्ना॒दित्यः॑ स ते लो॒क॒स्तं जे॒ष्य॒सि
यद्य॑व॒जिघ्र॑सि । 58

5.7.26.1 - Padam

अ॒ग्निः । प॒शुः । आ॒सीत् । ते॒न । अ॒य॒जन्त॑ । सः । ए॒तम् । लो॒कम् ।
अ॒ज॒यत् । यस्मि॑न् । अ॒ग्निः । सः । ते । लो॒कः । तम् । जे॒ष्य॒सि ।
अथ॑ । अ॒वे॒ति । जिघ्र॑ । वा॒युः । प॒शुः । आ॒सीत् । ते॒न । अ॒य॒जन्त॑ ।
सः । ए॒तम् । लो॒कम् । अ॒ज॒यत् । यस्मि॑न् । वा॒युः । सः । ते ।
लो॒कः । तस्मा॑त् । त्वा । अ॒न्तः । ए॒ष्यामि॑ । यदि॑ । न ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

अवजिघ्रसीत्यव-जिघ्रसि । आदित्यः । पशुः । आसीत् । तेन ।

अयजन्त । सः । एतम् । लोकम् । अजयत् । यस्मिन् () ।

आदित्यः । सः । ते । लोकः । तम् । जेष्यसि । यदि ।

अवजिघ्रसीत्यव – जिघ्रसि । 58 (58)

(यस्मि – न्नष्टौ च) (A26)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 26 Anuvaakams :-

(यो वा अयथादेवत – न्त्वामग्न – इन्द्रस्य – चित्तिं – यथा वै –
वयो वै – यदाकूताद् – यास्ते अग्ने – मयि गृह्णामि – प्रजापतिः
सोऽस्मात् – स्तेगान् – वाजं – कूर्मान् – योक्त्रं – मित्रावरुणा
– विन्द्रस्य – पूष्ण – ओज – आनन्द – मह – रग्ने – वार्योः
– पन्थां – क्रमै – द्यौस्ते – ऽग्निः पशुरासीत् – षड्विंशतिः)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(यो वा – एवाऽऽहुति – मभवन् – पथिभि – खरुध्या – ऽऽनन्द
– मष्टौ पञ्चशत्)

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

First and Last Padam of Seventh Prasnam of 5th Kandam :-

(यो वा अ॒यथा॑दे॒वतं॑ – य॒द्य॑व॒जिघ्र॑सि)

Kaanda Korvai with starting Padams of 7 Prasnam of Kandam 5:-

(सा॒वि॒त्राणि॑ – वि॒ष्णु॑मु॒खा – उ॒थ्स॑न्न॒यज्ञो॑ – दे॒वा॒सु॒रा – य॒दे॒के॒न
– हि॒र॒ण्य॑व॒र्णा – यो वा – स॒प्त)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमकाण्डे

सप्तमः प्रश्नः समाप्तः ॥

॥ इति पञ्चमं काण्डं ॥

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

Details of Panchati and Padam for Kandam 5 – Prasanam 7 – TS 5.7

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	3	148
Anuvakam 2	5	275
Anuvakam 3	4	196
Anuvakam 4	4	207
Anuvakam 5	7	345
Anuvakam 6	6	303
Anuvakam 7	3	164
Anuvakam 8	3	166
Anuvakam 9	4	225
Anuvakam 10	3	150
Anuvakam 11	1	22
Anuvakam 12	1	25
Anuvakam 13	1	23
Anuvakam 14	1	21
Anuvakam 15	1	22
Anuvakam 16	1	22
Anuvakam 17	1	24
Anuvakam 18	1	20
Anuvakam 19	1	16

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

Anuvakam 20	1	28
Anuvakam 21	1	29
Anuvakam 22	1	28
Anuvakam 23	1	22
Anuvakam 24	1	18
Anuvakam 25	1	25
Anuvakam 26	1	58
Total →	58	2582

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in